

17 9.10.2013

KIRKKO & KOTI

Lounatuulen matkassa
Tintti Tinkala

→ 15

KIRKKO
& KOTI
100
vuotta
1913–2013

Seurakuntien
kerhoissa jopa
2200 nuorta

→ 8–9

Mikael Pentikäinen peräänkuuluttaa

Luottamusta

→ 16

AJANKOHTAISTA

Ruumiillisuuden pohdintaa saunanlauteilla

Koskettava ja kuuma taidetapahtuma

Rauhalahden Jätkänkämpän savusaunan lauteilla istui syyskuise-
na sunnuntaina liki 100 ihmistä 12
eri kansalaisuudesta. Meneillään oli
kansainvälisen nykytaidetapahtuma ANTI-
festivaalin päätösohjelma Saunaluennot. Te-
oskonseptin on suunnitellut taiteilija **Satu Herrala**. Hän toi yleisön lisäksi samoille lau-
teille rovasti **Marja-Sisko** Aallon, lihavuus-
tutkijaa **Hannele Harjusen** ja koreografi **Tomi Paasonen**, jotka toimivat luentojen alustajina.

Herralan Saunaluentojen tavoitteena on
elvyttää suomalaista saunaperinnettä, jos-
sa poliittista ja yhteiskunnallista keskuste-
lua käytiin nimenomaan löylyissä. Kuopiossa
Saunaluentojen yleistemana oli ruumiilli-

suus. Harjusen aiheena oli Kalliita ja halpoja
ruumiita? ja Paasonen Keholliset rituaalit.

Marja-Sisko Aalto puhui teemalla Ruumis
– sielu – henki, piirteitä kristillisestä ihmisku-
vasta. Hän käsitteli mm. luomiskertomuksen
tulkintaa miehen ja naisen luomisesta, Paava-
lin jaottelua ruumis – sielu – henki, ruumiin
kiusaamista, seksuaalisuutta sekä inhimillis-
tä kosketusta, joka on viimeinen asia minkä
kuoleva tuntee.

Aallolle Saunaluennot jäivät mieleen eri-
koisena ja miellyttävänä kokemuksena, jossa
myös keskusteltiin vilkkaasti: ”Vaatteiden vä-
hennys ja yhteinen hikoilu tietyllä tavalla yh-
disti ja rikkoi roolirajoja,” hän kuvailee tilan-
netta.

Festivaalin taiteellinen johtaja ja vastaa-
va tuottaja **Johanna Tuukkanen** luonnehtii
Saunaluentoja huikeaksi päätökseksi tapahtu-
malle: ”Yleisö oli erittäin vaikuttunut tapah-

Ruumista ja sielua pohdittiin saunaluennolla Rauhalahdessa. Kuva Satu Herralan edelliseltä saunaluennolta Reykjavikista.

tumasta. Minulle erityisesti Marja-Siskon lu-
ento oli pysäyttävä ja hyvin koskettava.”

Tuukkanen kuvaa ANTI-festivaalia moni-
ääniseksi tapahtumaksi, jossa halutaan tuoda
teosten kautta esiin yhteiskunnan diversiteet-
tiä sekä kannustaa keskusteluun ja joskus he-
rätellään sitä. Myös henkiset ja uskoon liittyy-
vät aiheet kuuluvat tähän keskusteluun.

ANTI-festivaali järjestettiin tänä vuonna
24.–29.9. Tapahtumaan osallistui n. 8000 kat-
sojaa. Jo kahdentoista vuoden ajan tapahtuma

on ihastuttanut ja hämmästyttänyt aika- sekä
paikkasidonnoilla taidekokemuksilla. Tänä
vuonna tapahtuma laajentui myös Lapinlah-
delle sekä Hietasalon saareen. Saaressa taitei-
lijoina toimivat kuopiolaiset valokuvataiteilija
Nanna Hänninen, muusikko **Tomi Kosonen**
sekä kirjailija ja sarjakuvataiteilija **Jyrki Heikki-
nen**. Paikallisista taiteilijoista lisäksi mm. **Ulla
Remes** oli esittelemässä osallistavan taiteen
projektejaan tapahtuman PechaKucha-illassa.
PIIA JULKUNEN

sisä on iloa yhteydestä. Iloa tuo myös ryhmän si-
sällä ajoittain pulpahteleva huumori.”

”Ryhmässä opetellaan olemista. Ei tarvitse
suorittaa, on lupa itkeä, tuntea, nauraa tai vain
olla ja oppia kuuntelemaan itseään. Olemmekin
vuosi vuoden jälkeen käyttäneet kokoontumisi-
sa enemmän kehollisia menetelmiä ja tietoisien
läsnäolemisen taitoa.”

Toipumisprosessi on usein pitkäkestoinen ja
siihen voi liittyä erilaisia terapiamuotoja sekä ver-
taistukea. Terapiassa salaisuus murretaan, an-
netaan mahdollisuus puhua tuskallisista koke-
muksista ja normalisoidaan moninaiset oireet.
Painopiste on tulevaisuudessa ja nykyisyydessä,
tavoitteena mahdollisimman hyvä elämä.

Tunteita, kuten vihaa, katkeruutta, syyllisyy-
den kokemista, surua menetetyistä lapsuudesta ja
häpeää voi käsitellä erilaisten toiminnallisten me-
netelmien ja kirjoittamisen avulla. Jokaisella tun-
teella on oma tehtävänsä ja ne vievät prosessia
eteenpäin.

”Keskeistä on omien rajojen ja itsemääräämis-
oikeuden vahvistaminen sekä uuden aikuisen nä-
kökulmasta luodun ehjen kertomuksen raken-
tuminen entisen pirstaleisen uhrikertomuksen
tilalle. Vain muistamalla voi unohtaa.”

”Kriisin läpityöskentely auttaa ilmaisemaan
avoimemmin tunteita ja näkemään itsensä selviy-
tyjänä eikä uhrina. Myöhemmin väkivaltainen ta-
pahtuma on vain osa omaa menneisyyttä eikä se
enää määrittele ihmisen identiteettiä.”

Rohkaise ja rohkaistu puhumaan

”Jos olet sielunhoitajana tai vaikka kaverin kanssa
keskustellessa hälytyskellot alkavat soida jostain
syyistä, voit rohkeasti kysyä, että onko joku joskus
tehnyt sinulle pahaa tai koskettanut sinua rikko-
en rajojasi. On tärkeä rohkaista puhumaan.”

”Hyväksikäytön kokenut ihminen on hyvä oh-
jata hakemaan tarvittaessa ammatillista apua.
Jos hän ei ole vielä valmis käsittelemään asiaa, on
tärkeää, että joku olisi kulkemassa rinnalla ja aut-
tamassa löytämään oma hyvä tapa selvittää ta-
pahtunutta.”

Auttajan olisi kyettävä vastaanottamaan ker-
tojan kipua ja tunteet. Moni hyväksikäytetty tes-
taakin, kestäkökö auttaja kuulla, mitä hänelle on
tapahtunut. Monilla on kokemus siitä, ettei ku-
kaan kysynyt tai kuulija ei ottanut asiaa tosissaan
tai vaikenä.

Väkivaltaa kohdanneelle

- **Murra** puhumattomuuden muuri, puhu jollekin, hae apua
- **Tärkeää** on anteeksiantami-
nen ja irtipäästäminen sekä va-
paus lähteä uutta kohti
- **Valloita** takaisin se, mikä on
riistetty

Auttajalle

- **Kysy**, kuuntele, rohkaise,
älä järkyty
- **Vahvista** syyttömyyttä
- **Ole hienotunteinen**, älä riko
fyysistä koskemattomuutta
- **Ohjaa** tarvittaessa eteenpäin

➤ **Kuopion** seurakuntayhtymän
viestintäpäällikön virkaa haki 21
henkilöä. Viestintäpäällikön viran
haastatteluun on kutsuttu seura-
vat kuusi henkilöä: Oittinen Ka-
rina TM, YTM, Pohjola Kirsi, Yh-
teiskuntatieteiden tohtori, Remes
Ulla, TM, Siikaniva Minna, TM,
valtiotehteen maisteri, Sutinen
Minna, kauppatieteiden maiste-
ri, Tikka Tarmo, YTM. Henkilöstö-
päällikön virkaan oli 16 hakijaa.

➤ **Suomen Lähetysseura** on saa-
nut päätökseen yt-neuvottelut.
Työnantajan esittämän suunni-
telman mukaan talouskehykseen
pääseminen edellyttää toiminnal-
lista ja taloudellista syistä ai-
heutuvia henkilöstösupistuksia.
Niistä merkittävä osa kohdistuu
kotimaan alueorganisaatioon.
Mahdollisten irtisanomisten mää-
räksi on arvioitu 3–6 työsuhdetta.

➤ **Useat suomalaiset** kunnat
ovat jättäneet lakisääteisen per-
heasioiden sovitte-
lun kirkon kus-
tannettavaksi. Mikäli erotil-
teisiin tarkoitettu sovitte-
lu on säilytetty kirkon perheneuvon-

nalle, pitäisi kuntien lain mukaan
maksaa palvelusta. Maksut lai-
minlyödään muun muassa Kuopi-
ossa ja Kajaaniissa.

➤ **Kirkkopalvelut ry.** aloit-
taa koko henkilöstöään koske-
vat yt-neuvottelut. Neuvottelu-
jen perusteet ovat taloudelliset ja
tuotannolliset. Yt-neuvottelujen
alkaessa arviona on 30 henkilö-
työvuoden vähentäminen.

➤ **Englanninkielinen** työ on voi-
makkaassa kasvussa luterilaisi-
sa seurakunnissa. Tällä hetkellä yli
60 prosenttia Suomeen muutta-
vista ulkomaalaisista on kristitty-
jä, joista usea osaa englantia.

➤ **Lauri Jäntin säätiö** palkit-
si piispa Eero Huovisen hänen hu-
maania katsomusta välittävistä
tietokirjoistaan. Kunniapalkin-
to on 30 000 euron arvoinen ja se
jaetaan joka viides vuosi.

➤ **Merimieskirkon kautta** on lä-
hes 140 vuoden ajan välitetty jou-
lulahjoja ”tuntemattomille meren-
kulkijoille”. Tämä traditio elää yhä

vahvana. Suomen Merimieskirkko
tarjoaa tänäkin vuonna mahdolli-
suuden lähettää joulupaketteja me-
renkulkijoille. Lahjat voi toimittaa
lokakuun loppuun mennessä Hel-
singin Vuosaaren merimieskirkolle.

➤ **Luterilaisen maailmanliiton**
eurooppalaisten alueiden kokous
pidettiin kuun vaihteessa Helsin-
gissä. Piispat Matti Repo ja Tee-
mu Sippo esittelivät syksyllä jul-
kistettavan luterilais-katolisen
dialogidokumentin merkitystä.
Vastakkainasettelusta yhtey-
teen -niminen julkaisu tähtää re-
formaation 500-vuotismerkki-
vuoden ekumeeniseen
muistamiseen.

➤ **Sosiaalipedagogisen** virsilau-
lun vaikutuksista muistisairaisiin
on tehty opinnäytetyö. Sen mu-
kaan virsilaululla voidaan osal-
taan tukea muistisairaana vanhuk-
sen elämänhallintaa. Tilaisuuksien
avulla voidaan lievittää kuoleman
pelkoa ja yksinäisyyttä. Toimin-
nan perusedellytyksiä ovat turval-
linen jatkuvuus, säännöllisyys ja
häiriöttömyys.

PÄÄKIRJOITUS

Minä ja minun juttuni

Yksilö vai ryhmä? Vapaus vai yhteiset arvot
ja tavat? Yksi viime viikkojen kiinnosta-
vimista puheenvuoroista tähän kirkon-
kin murrosta sivuvaan teemaan löytyy
psykologian saralta. Professori Liisa Kelti-
kangas –Järvinen avasi yksilönvapauden ylikorosta-
misen ja yhteisöllisyyden kaipuun ristiriitaa analyt-
tisesti Lääkärilehdessä 39/2013.

”Jokainen saa tehdä mitä haluaa, kunhan ei loukkaa
toista, on ajan henki, ja yhteisön tapa on rasite. Toki
ennenkin on toimittu tradition vastaisesti ja väiteltä
[tohtoriksi] villapaidassa, mutta on eri asia, halutaanko
traditiota muuttaa maailmanparannuksen nimissä, vai
onko lähtökohta se, että minun väitökseni on minun
juttuni.”

”Yhteisöä ylläpidetään yhteisillä tavoilla, ja ne ovat
aina rajoitus jollekin. Tapa-
jojen avulla opetetaan, että
myös muiden tunteet tulee ottaa huomioon.”

Ihmisen onnellisuus edellyttää kuulumista johonkin,
tapojen ja normien jakamista muiden kanssa. Minäku-
vakin peilaa yhteisöä. Täydellistä vapautta voidaan pro-
fessorin mukaan kutsua myös syrjäytymiseksi. Joukko
yksilöitä ei puolusta toisiaan tai kanna huolta heikom-
mista kuten yhteisö tekee.

Psykologia tuntee merkillisen ilmiön: yhteisten nor-
mien hävitessä ja yksilöllisyyden lisääntyessä suvaitse-
vaisuus ei lisäännä.

”Kun jokainen arvo on laajemman yhteisön sijasta
minun oma juttuni, tulee sitä puolustaa apinan rai-
volla. Jokainen eri tavalla ajatteleva ja toimiva on uhka,
ja hänet tulee repiä paloiksi. Koska suviviisi loukkaa
vakaumustani, ei kukaan muukaan saa sitä laulaa. Jo
tietoisuus, että sitä jossain lauletaan, hermostuttaa”,
Keltikangas-Järvinen kuvaa.

Nykyajan suvaitsevaisuudeksi riittävät hänen
mukaansa rasismien vastustaminen, tasa-arvoisen avio-
liittolain ajaminen ja sukupuolisensitiivinen lapsen
kasvatus.

Entä miten kutsua yksilöä yhteisöön? Helsingin hiip-
pakunnassa uudistetaan kieltä tulevan uskonpuhdis-
tuksen juhla-
vuoden kunniaksi. Tavoitteena on kutsuva
kieli, ei ulossulkeva puhe.

”Sen verran vaivaa on oltava valmis näkemään, että
tullessaan sisään yhteisöön hiukan paneutuu myös sen
sisältöihin”, piispa Jari Jolkkonen painotti kommen-
toidessaan hanketta, josta keskusteltiin hiippakunta-
valtuustojen puheenjohtajien ja kapitulien maallikkojä-
senten tapaamisessa Kuopiossa viime lau-
antaina. Kie-
lestä ei voi sivota sisältöjen muuttumatta vaikkapa sel-
laisia sanoja kuten sakramentti tai synti ja armo.

Se ei tarkoita, että kieli ei olisi kutsuvaa. Kun yksilö
haluaa sitoutua yhteisöön, hän yleensä haluaa tulla
mukaan ainakin jollakin tasolla sen tapatraditioon ja
sitoutua sen arvoihin. Luterilaisessa kansankirkossa
on paljon tilaa, avaruutta ja vapautta ihmiselle, mutta
tarjolla on tueksi ja turvaksi ylisukupolvinen yhteisö ja
usko Jumalan huolenpidosta.

ULLA REMES
ulla.remes@evl.fi

HANNA KARKKONEN

KOLUMNI

Kullanarvoinen ystävyys

Epävirallisessa tapaamisessa yrittäjäkollegojen kanssa puhe meni ystävyvyyteen. Aprikottiin löytykö keneltäkään edes yhtä henkilöä, johon voi ehdottomasti luottaa.

Pitkän ja hartaan haastelun lopuksi voitiin todeta, että useimmilla on yksi tai kaksi ystävää – joillakin ei yhtään. Monen ainut ystävä ja luottohenkilö oli oma vaimo.

Kaikilla oli puolestaan kymmeniä ellei satoja tuttavuuksia ja yhteistyökumppaneita – ylipäätään henkilösuhteita, joita ei hyvällä tahdollaakaan voinut ystävyydeksi nimetä. Moni harmitteli, että lähes kaikki suhteet ovat hyötysuhteita ja kilpailun sävyttämiä. Niissä haetaan omaa etua ja joskus jopa toisten kustannuksella.

Onneksi ovat viime aikoina yleistyneet myös win-win-verkostot ja yhteistyösuhteet. Niissä vallitsee oikeudenmukaisuus, autetaan kaveria ja jokaiselle koetetaan saada lisäarvoa kuumisesta yhteisöön. Varsinkin nuoren polven yrittäjät tuntuvat olevan tässä suhteessa uuden ajan aivuita ja aitoja kumppaneita. Olin kesällä vai-

monin 87-vuotiaana kuolleen enon hautausmaalla. Arkkule käveli viimeisenä toisiaan tukien iäkäs aviopari, jonka miespuolinen edustaja piti jäähyväisjuhlassa koskettavan muistopuheen. Opiskeluajoilta alkanut ystävyys oli tiiviinä kestänyt elämän loppuun asti syventyen ja saaden jatkuvasti uutta voimaa kanssakäymisestä ystävän kanssa. Kyyneliä nieleskellen tajusin tuon elämänmittaisen ystävyvyyden suunnatoman arvon. Se oli tuonut pariskunnan satojen kilometrien päästä toivottamaan ystävälle hyvää viimeistä matkaa.

Sanassa sanotaan ”rakkaus on pitkämielinen, rakkaus on lempeä eikä etsi omaansa...” Vanhan pariskunnan esimerkki kertoo, että heidän ystävydestään voisi sanoa samaa. Ystävyys ilman rakkautta on jotain muuta eikä kestä elämän pitkällä taipaleella.

Olkaamme kiitollisia mikäli meillä on edes yksi ystävä, joka ei hädän hetkellä juokse karhuun, vaan on tukena. Toimikaamme myös itse tosi ystävän tavoin ja antaen pyyteettömästi omastamme. Silloin saamme kaksin verroin takaisin ja ystävyys lujittuu elinikäiseksi yhteiseksi taipaleeksi.

UPI HEINONEN

Onko usko Jumalaan ihmisen valinta?

Puijon seurakunnan Miksi Jumala on piilossa? -keskustelutarjan päätti pohdinta uskon löytämisen aikeudesta.

Usko Jumalaan ei ole ihmiselle vaikeaa: se on mahdollotonta.” Tällä Martti Lutherin tinkimättömällä ajatuksella pastori **Teemu Voutilainen** haastoi kuulijansa luterilaisen uskonnymärryksen aallonpituksille Puijon pimevässä syysillassa 30.9.

Puijon seurakunnan Miksi Jumala on piilossa? -keskustelutarja kokosi yhteen viitenä syyskuun maanantai-ilta 20–50 osallistujaa. Käsitellyt teemat Jumalan kätkeytyneisyydestä kolminaisuusopin koukeroihin saivat kiitosta vakiokävijöiltä. Konkareiden lisäksi paikalle sarjan päätöskerralla oli etsiänyt myös ensikertalaisia, joita kiinnosti juuri aihe uskon löytämisen vaikeudesta.

Alustuksessaan Teemu Voutilainen vertasi langenneen ihmisen jumalasuhtetta voittuneeseen tietoliikennehyteyteen: toisten kirkkokuntien mukaan yhteys päätii tai sen tehot ovat romhaneet. Lutherin edustamaa tiukkaa kantaa voi sitä vastoin verrata tilanteeseen, jossa johto on tyystin irti seinästä ja langenneen yhteyden Jumalaan sitä myöten poikki.

Ihminen ei omasta voimastaan kykene muuhun kuin toimeliaaseen teko-hurskauteen, jolla hän pyrkii päte-voitymään Jumalan edessä sisäisen tyhjyytensä tunnistamisen sijaan.

Tähän tyhjyyteen Jumala voi kuitenkin lahjoittaa uskon, joka on osallisuutta Kristuksesta. Ihmisen uskonsuhde Juma-

laan on Puijon papiston tuoreen tulokkaan mukaan Jumalan luomistyyliön vertautuva ihme, jossa Jumala luo tyhjäästään aivan uuden todellisuuden.

Henki puhalttaa missä tahtoo

Verkkoauuntelua varten äänitettyä alustusta seurasi vilkas ryhmäkeskustelu, jonka purkamisessa erilaiset uskonnäkemykset nousivat omaäänisinä esiin. Keskustelu polveili aiheen ympärillä sivuten oman keskusteluiltaansa ansaitsevia kysymyksiä uskon kokemuksellisuudesta, uudestisyntymisestä ja ihmisen tahdon vapaudesta.

Millaiseksi illan perusteella jäsenyivät langenneen ihmisen jumalauksen mahdollisuudet?

Käydyssä keskustelussa vastauksiksi kysymykseen kirkastuivat niin kassessa saatu uskon lahja, kotien kristillinen kasvatus, synnin syvyyden äärellä koettu armo kuin hengellinen herätys ja uudestisyntymisenkin.

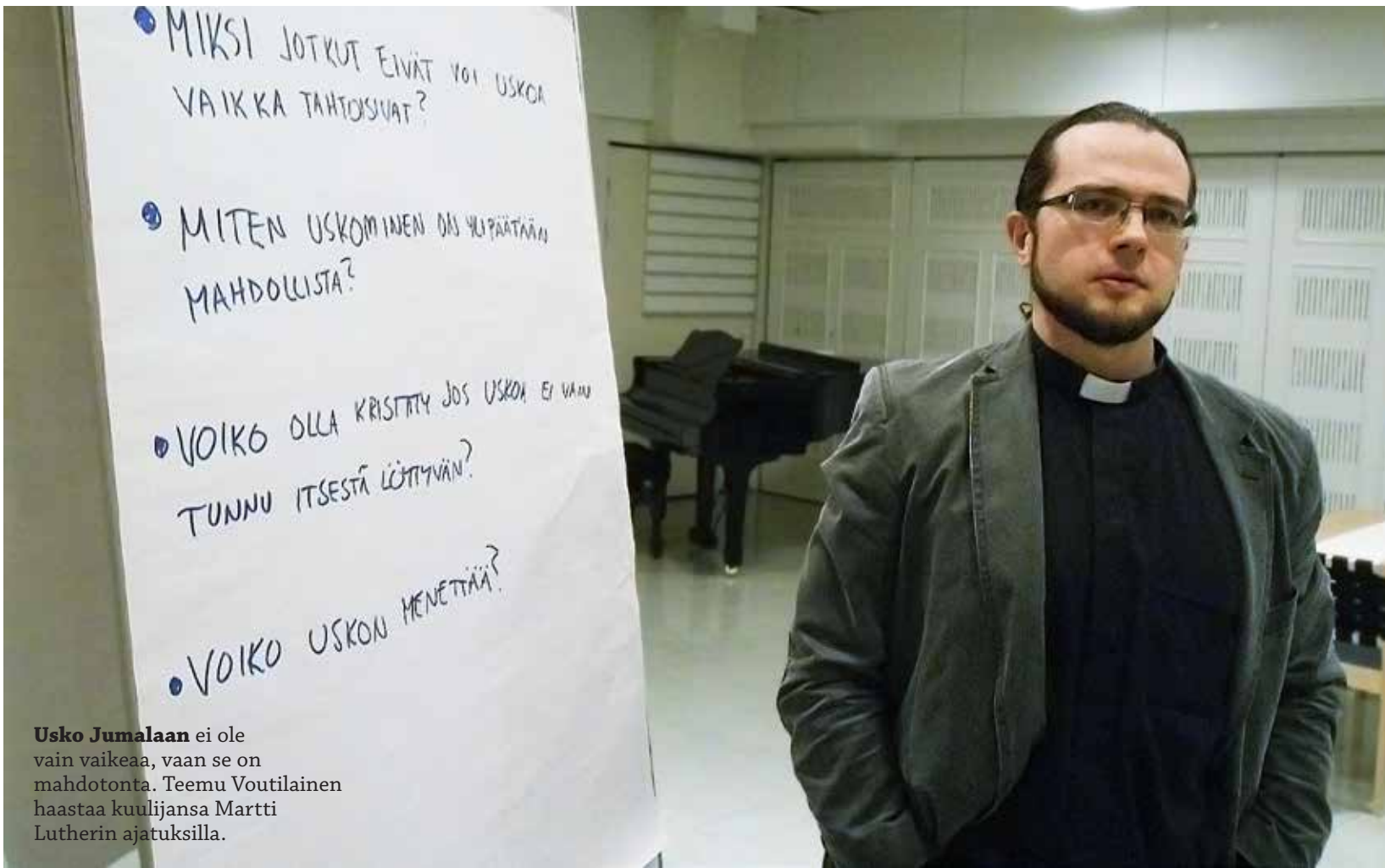
”Tilaisuus toimi muistutuksena seurakunnan olemuksesta, jossa jokainen antaa jotakin ja yhdessä siitä muodostuu Kristuksen ruumis”, keskusteluun osallistunut **Peter Sorjonen-Ward** summasi illan antia.

Hänelle muistui käydyssä keskustelun pohjalta mieleen Jeesuksen yölliset sanat Nikodemoksele: ”Tuuli puhalttaa missä tahtoo. Sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee”. Toinen kokee uskon hiljaisena huminana kirkonpenkissä, toiselle se on myrskyn tavoin tuleva herätyskokemus.

Toisinaan on tyytyminen kokemuksellisesti rutikuivaan aavikkotuulen huminaan.

Jatkoa Puijon pohdiskelevalle perinteelle

Puijon seurakunnassa on vahva maanantaisten keskusteluiltojen perinne,

Usko Jumalaan ei ole vain vaikeaa, vaan se on mahdollotonta. Teemu Voutilainen haastaa kuulijansa Martti Lutherin ajatuksilla.

joissa keskustelua on vuoron perään alustanut kukin seurakunnan pappi. Eri teemoista pidettyjen keskustelutarjojen alustuksia voivat Puijon rinnettä kiipeämättömätkin kuunnella internetissä Tuotantoyksikkö Kantin verkkosivuilla. Puijon pohdiskelemaan perinteeseen näyttäisi kotiutuneen hyvin Puijolla seurakuntapastorina kesäkuussa aloit-

tanut siilinjärveläislähtöinen Teemu Voutilainen. Hiljattain vaimonsa ja parivuotiaiden kaksoslastensa kanssa Hämeenlinnasta Kuopioon muuttanut Voutilainen onnistui valottamaan hyvin Lutherin ajatuksia haastavasta aiheesta ja ohjaamaan käytyä keskustelua rakentavassa hengessä.

Illan päätteeksi tuore paimen lupasi laumalleen keskusteluiltojen jatkuvan jälleen ensi syksynä uusilla teemoilla. Sitä odotellessa Puijon pohdiskelevaa syksyä jatkaa Peter Sorjonen-Wardin vetämä englanninkielinen uskon ja elämän kysymyksiin pureutuva keskustelupiiri keskiviikko-

sin klo 18.30–23.10–27.11, jossa mukana on myös **Kari Kuula** tai **Pekka Niemelä**.

Siinäpä on tarjolla hyvä mahdollisuus petrata kielitaitoa armollisessa seurassa kiinnostavien teemojen äärellä.

Teksti ja kuva Olli Viitanieni Kuntale luento www.kantti.net

MITÄ MIELESSÄ?

Asukastupa adressien avulla

Yhteisöllisyyttä, arkista jutustelua, apua ja virkistystä. Sitä tarjoaa asukastupa, nykyisin myös Karttulassa. Karttulan työkeskuksen työohjaaja ja asukastupaa käynnistämässä ollut **Marjo Tolonen** kertoo tuvan vaiheista.

Miten avajaiset sujuivat?

”Asukastuvan avajaisia vietettiin elokuussa ja paikalla oli 60 juhlijaa. Asukastupa on otettu ilolla vastaan ja sana kohtaamispaikasta alkaa levitä ihmisten tietoon. Tällä hetkellä asukastuvalla käy päivittäin noin 5–10 ihmistä.”

Asukastupia on ympäri Kuopiota, mitä ne tarjoavat?

”Asukastuvat ovat avoimia kaikille. Karttulassa olemme avoinna arkin klo 9–13. Voit tulla rupattelemaan ja tapaamaan toisia ihmisiä. Kahvin voi hörpätä jutustelun lomassa. Tarjolla on myös ilmainen internet-yhteys ja tietokoneen käyttöön saa meiltä opastusta. Tilat ovat Kuopion kaupungin, Kuopion settlementin Puijola ry on asukastupien järjestäjä.”

Miten kyläläiset vaikuttivat asukastuvan saamiseen?

”Karttulassa oli ennen Jussin Tupa, joka toimi asukastuvan lailla. Kun liitettiin Kuopioon, kaupunki lakkautti Jussin Tuvan ohjaajien vähyden vuoksi. Karttulanlaiset järjestöt

laittoivat anomuksia ja allekirjoitettuja adresseja kaupungin päättäjille, että asukastupa saataisiin takaisin, koska se koettiin tarpeelliseksi. Kun työtoiminta muuttui uusiin tiloihin keskustaan, entiselle valtiontalolle, niin samalla virisi ajatus asukastuvasta saman katon alla.”

Työkeskus ja asukastupa tekevät yhteistyötä? Miten arki sujuu yhdessä?

”Työkeskus ja asukastupa toimivat samoissa tiloissa, joten yhteistyötä tehdään koko ajan. Työkeskuksen asiakkaat keittelevät asukastupalaisille kahvia ja leipovat tarjoiltavat. Työkeskuslaisista on todella mukavaa, kun kyläläiset tulevat jutustelemaan ja istuskelemaan. Se on sellaista luontevaa sosiaalista kanssakäymistä.”

Mitä on luvassa jatkossa?

”Nyt syksyllä on mm. yhteislauluhetki ja lokakuussa Elimet-yhdistyksen info-päivä eri sairauksista. Seurakunta käy pitämässä täällä joka toinen viikko torstaisin pienen haastustuksen. Suunnitteilla on myös SPR:n kanssa niin sanottu terveyspiste, joka olisi avoinna esim. kerran kuukaudessa.”

Teksti ja kuva HANNA KARKKONEN

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

Pyyskalvelupesula Pyykkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

LÄNSIVUOREN HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näyttely liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
• ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

KIVI PAJA

Sari Kämäräinen
Jääskeläntie 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Sielunhoito-terapia SYDÄN-JUURI

Helena Lehtimäki
YTMA, sosiaalityöntekijä,
Sielunhoitoterapeutti (ACC)

Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydanjuuri.fi

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERRUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT

Kettulanlahdetie 25
70400 Kuopio
www.puijonkivi.fi
Puh. (017) 282 9000

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA
Myös lisäminen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniittitie 7
Puh. (017) 771 811

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

PARVIAINEN OY

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

Ilmoittaja, ota yhteyttä.

Ilmoitusmarkkinointi Pirjo Teva
020 754 2284, 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

KOTIMAA

KIRKON KULMILTA

Voiportti

Kuopion keskikaupungilla asuvat saivat viime vuonna oman asukastuvan Voiportista.

Tämä Puistokadun ja Tulliportinkadun kulmassa sijaitseva rakennus on entinen Valion toimitalo, joka on nyt jo vuosikymmenet ollut kaupungin omistuksessa.

Talon historia alkaa vuodesta 1927, jolloin se rakennettiin Kuopion autokeskukselle. Heiltä se siirtyi kolmen vuoden kuluttua Kuopion karjanmyyntiosuuskunnalle, jolla oli talossa konttori ja lihanjalostamo, kunnes ne 1950-luvulla siirtyivät Lihakuntana tunnetuihin tiloihin Likolahteen.

Voiportin asukastupa tarjoaa kaupungin olohuoneena kaikille avoimia ja maksuttomia oleskelukokoukuntumisen- ja harrastetiloja. Tuvan toiminnasta vastaa kaupunki yhdessä Kuopion Settlementin Puijolan kanssa.

Voiportin talo on kuopiolaisen rakennusmestarin Hannes Väänänen (1889–1965) käsialaa. Hänen kynästään ovat myös alempana Puistokadulla sijaitsevat Nuorisotalon korttelin puutalot. Niihin kuuluu myös Korttelimuseon vieressä oleva Kirkkokatu 26:n kerrostalo. Myös Heikkisen konepajan porraskäytäväinen talo Satamakadulla oli hänen piirtämänsä samoin kuin monet nytemmin jo puretut puiset asuintalot eri puolilla 1900-luvun alussa rakennettuja esikaupunkieja Haapaniemellä, Niiralassa, Itkonniemellä, Männistössä ja Linnanpellolla. Hänen perusratkaisuiltaan yksinkertaisen selkeissä taloissa on aina jokin mukava lisäefekti, ullaakoikkuna, kolmiopäät, seinäpilasteri tai muu koristeaihe kuten Voiportissa, jota vielä uusi ulkiväri kauniisti korostaa.

Voiportti Valion aikana vuonna 1957.

Voiportin nimessä yhdistyy rakennuksen sijainti Tulliportinkadun varrella ja Valion keskeisiin toimialoja edustavan voim valmistus ja kauppa. Nimi viittaa hauskaasti myös kaupungin rajoilla olleisiin tulliportteihin, joilla kannettiin maatulli kaupunkiin tuodusta ”myötävästä ja syötävästä” tavaraa. 1800-luvun karttamerkintöjen mukaan lähimmät tulit olivat ensin Kauppakadulla Savonkadun tuntumassa kaupungin ja Hatsalan rajalla ja myöhemmin kaupungin laajennuttua nykyisen teatterin luona Niiralankadulla kaupungin ja Harjulan maiden rajalla.

HELENA RIEKKI

KIRKONMENOJA

Suurempi kuin sydämemme,
suurempi kuin ihmistyö
hiljaisuus on rukouksen,
siinä Luoja sydän lyö.

VIRSI 525

Löydä messuun

- ✦ **Messu Alavan kirkossa** sunnuntaina 13.10. klo 10. Zipporim-kuoro esiintyy. San-san kirkkopyhä. Lähetyslounas ja 40-vuotisjuhla messun jälkeen seurakuntasalissa.
- ✦ **Lähetysmessu ja -tapahtuma** sunnuntaina 13.10. klo 10 Kallaveden kirkossa. Mukana Burmalaisten musiikkiryhmä. Messun jälkeen lähetyslounas, vapaaehtoinen maksu Kylvään työlle. Lounaan jälkeen lähetystilaisuus, jossa nimikkolähettimme Johanna Hyttinen kertoo työstään Itä-Siperiassa.

- ✦ **Nallekirkko** Puijon kirkossa sunnuntaina 13.10. klo 16. Kiitetään Taivaan Isää elämästä, nalleista ja muista kavereista, lauletaan ja rukoillaan yhdessä. Kirkkohetken jälkeen kirkkomehut, joiden aikana voit halutessasi kertoa jotain omasta nallestasi. Ilman nalleakin olet tervetullut kirkkoon!
- ✦ **Johannes-messu** "Seuraamisesta" Pyhän Johanneksen kirkossa sunnuntaina 13.10. klo 18.
- ✦ **Kansanlaulukirkko** Nilsin kirkossa sunnuntaina 20.10. klo 10. Kirkkokuoro ja Nilsin pelimannit esiintyvät. Messun jälkeen kirkon maella Vastuuviikon sadonkorjuutapahtuma, kahvitarjoilu, myyjäiset ja elävää musiikkia.
- ✦ **Messu Tätilässä** sunnuntaina 20.10. klo 12. Tuomiokirkon Päiväkuoro esiintyy.
- ✦ **Pieni iltakirkko** Puijon kirkossa sunnuntaina 20.10. klo 18. Mukaan kutsutaan erityisesti uusia Puijon seurakuntalaisia. Iltateellä kerrotaan seurakunnan toiminnasta.

Aihetta juhlaan

- ✦ **Neulamäen kirkko 20 vuotta** -juhla-messu sunnuntaina 20.10. klo 13. Emerituspiispa Matti Sihvonon saarnaa, liturgina Pirjo Kuula, mukana vapaaehtoisia vastuunkantajia sekä lapsikuoro ja bändi kanttori Leila Savolaisen johdolla. Messun jälkeen kirkkokahvit ja muistelohetki.
- ✦ **Syntymäpäiväjuhla** Karttulan seurakuntakodilla messun jälkeen sunnuntaina 13.10. klo 11.30 tänä vuonna 70, 75 ja 80 vuotta täyttävälle. Mukana Iltatuuli-lauluryhmä.
- ✦ **Yhteiset syntymäpäiväjuhlat** Järvi-Kuopion seurakunnissa 70, 80 ja 90 vuotta alkuvuodesta täyttäneille ja vanhemmille. Kukin tilaisuus alkaa messulla ja jatkuu seurakuntatalossa kirkkokahvilla sekä juhalla. Tilaisuudet alueseurakunnittain: Juankoski ja Säyneinen su 27.10. klo 10 Juankoskella. Mikäli tarvitsette kyytiä Säyneisestä Juankoskelle, mainitkaa siitä ilmoittautumisen yhteydessä. Nilsii su 3.11. klo 10. Kaavi su 17.11. klo 13. Muuruvesi su 1.12. klo 13. Riistavesi su 17.11. klo 10. Tuusniemi su 3.11. klo 10. Vehmersalmi su 27.10. klo 13. Ilmoittautumiset 21.10. mennessä Järvi-Kuopion seurakunnan toimistoon puh. 040 4888 602 tai 0404888 611. Ilmoita henkilömäärä ja ruoka-aineallergiat sekä alueseurakunta, jonka juhlaan osallistut.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

OHJELMATOIMISTO KRISTALLI

Gospel-yhtye Idän Ihmeet.

Yhdessä

- ✦ **Puuropäivä** Karttulan seurakuntakodilla perjantaina 11.10. klo 11–13. Tule maistelemaan erilaisia puuroja. Puuro 6 €, kahvi ja pulla 2 €. Tarjolla myös leipää, leivonnaisia ja muita myyjäistuotteita. Arvontaa. Lähetystyön hyväksi.
- ✦ **Liikunta- ja näkörajoitteiset sekä Juankosken Aivoparkit** Juankosken seurakuntatalolla perjantaina 11.10. klo 12. Jos tarvitset kyytiä, ota yhteyttä diakoni Leila Asikaiseen puh. 040 4888 620.
- ✦ **Herättäjän päiviä vietetään** 12.–13.10. Puijon kirkolla. Lauantaina 12.10. myyjäiset klo 10–13 Puijon kirkolla ja Puijon torilla. Myytävänä mm. hernekeittoa ja leivonnaisia. Tapahtumassa myös arpajaiset. Herättäjän pyhän messu sunnuntaina 13.10. klo 10. Messun jälkeen keittolounas ja siioninvirsiseurat.
- ✦ **Siioninvirsiseurat** keskusseurakuntatalolla sunnuntaina 20.10. klo 18 seurakuntasalissa. Tarjoilu alkaen klo 17.30.

Kirkkomuskari

- ✦ **Puijon seurakunnassa** käynnistyy jälleen sunnuntaina 20.10. klo 17.30 kirkkomuskari. Se on maksuton suunnattu alle kouluikäisille lapsille, jotka tulevat aikuisen seurassa. Kokoonnumme neljänä sunnuntai-iltana 20.10., 27.10., 3.11. ja 10.11. klo 17.30–18.15 laulamaan, leikkimään ja soittamaan. Kirkkomuskarin päätöskerta on sunnuntaina 17.11. klo 10., jolloin kirkkomuskarilaiset pääsevät toteuttamaan Puijon kirkon perhemessua. Ilmoita viimeistään 16.10. kuinkin.

Suurella
sydämellä

Tekee hyvää tehdä hyvää!

- ✦ **Tule sinäkin** vapaaehtoiseksi! Nyt voit ilmoittautua netissä. Kurkkaa www.suurellasydamella.fi

SIN-MARIA KUUSIPALLO

Siilinjärven kirkossa vietetään ensimmäistä messua korjaustöiden jälkeen sunnuntaina 20.10. klo 10. Ilmeeltään kastuneen kirkon juhlapäivänä ja uskonpuhdistuksen muistopäivänä kirkkokahveilla keskustellaan luterilaisesta uskosta.

ka monta perheestänne osallistuu, niin osaamme järjestää riittävästi tilaa soittimia. Ilmoittautumiset mirja.turunen@evl.fi tai puh. 040 4848 410 arkisin klo 9–15.

Piirejä

- ✦ **Vuorelan kirkolla** alkaa maanantaina 21.10. klo 18 aikuisten avoin raamattu- ja rukouspiiri. Ryhmässä on tilaa hiljentyä ja etsiä kestävää pohjaa elämälle Pyhästä Kirjasta yhdessä keskustellen ja rukoillen.
- ✦ **Englanninkielinen keskustelupiiri** Puijon seurakuntakeskuksella keskiviikkona 23.10. klo 18.30. Englanninkielisessä keskustelupiirissä pohdiskellaan uskon kysymyksiä in English. Ensimmäisellä kerralla kysellään, miksi pitäisi rukoilla.

Perheasiain neuvottelukeskus

- ✦ **Luottamuksellista** keskustelua parisuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 puh. 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi

Juhlakonsertti

- ✦ **Gospel-yhtye Idän ihmeet** Pyhän Johanneksen kirkossa 24.10. klo 18. Mänistön seurakunnan juhluvuoden tapahtuma. Vapaa pääsy.

Tuomasmessussa musiikilla on tärkeä osa. Kuoro ja yhtye olivat Nilsissäkin merkittävässä roolissa.

Piristystä ja sielunhoitoa

Tuomasmessu, virsijamit ja mukula-messu täydentävät Nilsin seurakunnan musiikkitarjontaa.

Järvi-Kuopiossa Nilsin alueseurakunnassa käytetään musiikkia monipuolisesti hyväksi seurakunnan tapahtumissa. Ensimmäisen kerran kokeiltiin myös sitä, että kello 10 messu korvattiin illalla olevalla Tuomasmessulla. Kanttori **Annette Kärppä-Leskinen** painottaa, että monipuolinen seurakuntaelämä avaa kirkon ovia. Nilsiläinen **Pertti Väättäin** muistaa, kun Nilsissä oli ensimmäinen Tuomasmessu jo yli 10 vuotta sitten. "Silloinen kanttorimme **Petri Karaksela** halusi kokeilla uutta ja esimerkiksi tämä oli sitä kokeilua. Vuosittain on järjestetty pari Tuomasmessua."

Nilsiläinen **Pertti Väättäin** muistaa, kun Nilsissä oli ensimmäinen Tuomasmessu jo yli 10 vuotta sitten. "Silloinen kanttorimme **Petri Karaksela** halusi kokeilla uutta ja esimerkiksi tämä oli sitä kokeilua. Vuosittain on järjestetty pari Tuomasmessua."

Vaativa Tuomasmessu

Pertti Väättäin muistuttaa, että Tuomasmessu on musiikin suhteen vaativa. Tuomasmessun avulla halutaan mataloittaa kirkon kynnystä. "Näissä messuissa on käynyt seläläisiä ihmisiä, jotka eivät muuten tule kirkkoon."

Hän ei ole huolissaan siitä, että tämä vaikuttaisi muihin messuihin. "Aamun messussa saattaa olla enemmän vanhempaa väkeä, mutta kyllä heitä on mukana Tuomasmessuakin. Yleensä Tuomasmessuun osallistuu vähintään 100 henkeä ja on ollut pitkälti yli 200 osallistujaaikin."

Annette Kärppä-Leskinen kertoo, että tähän Tuomasmessuun porukka lähti ihan hyvin liikkeelle. "Paikalla oli satakunta ihmistä ja joukossa näkyi myös niitä ihmisiä, jotka ovat yleensä myös kello 10 messussa mukana. Ovi oli siis avoinna kaikille!"

Kanttori myöntää, että heiltä uudemmil-

laa työntekijöillä puuttuu vielä rutiini tämän järjestämisessä, koska näitä Tuomasmessuja pidetään Nilsissä vain pari kertaa vuodessa. Nilsissä on ollut monta työntekijävaihdosta lähiäikoina.

Elävää rukousta

Annette Kärppä-Leskinen toteaa, että Tuomasmessussa vaalitaan eri tavoin ajattelevien ja kokevien kristittyjen ykseyttä yli seurakuntarajojen ja että siihen sisältyy paljon elävää rukousta. Siinä myös lauletaan paljon yhdessä.

"Minua huolestuttaa se, että niin sanotussa perinteisessä messussa moni nykyajan ihminen kokee itsensä vieraaksi ja ulkopuoliseksi. En ymmärrä sitä, että ihmisiä kosskellaan kirkon piiriin esimerkiksi **Juice Leskinen** musiikin varjolla – tai kaikenmaailman Tangomessuilla. Kirkon tulisi keskittyä olennaiseen, tärkeimpään eli Jeesukseen Kristukseen. Tarvitaan vain sitä uskallusta olla kristitty."

Tuomasmessun kaltaiset erityismessut Kärppä-Leskinen näkee piiristysruiskeina ihmisten ja kirkon työntekijöiden arjessa. "Myös nämä hoitavat ihmisen sielua!"

Metsäniityn orvokkeja

Nilsissä järjestetään lokakuussa ensimmäistä kertaa 20.10. **Kansanlaulukirkko** ja marraskuun 10 **Mukulamessu** niin ikään ensimmäistä kertaa.

Kokeeko nykyihminen perinteisessä messussa itsensä vieraaksi ja ulkopuoliseksi.

Kansanlaulukirkko syntyi, kun tutut kansanlaulujen melodiat yhdistettiin uusiin sanoihin. Kansanlaulukirkon laulujen sanat ovat **Anna-Mari Kaskisen** käsialaa. Kansanlaulukirkkoa on pidetty myös muualla kuin kirkossa esimerkiksi ulkona tai pappilassa. Kansanlauluina ovat esimerkiksi *Saunavihdot*, *Kotimaani ompi Suomi* ja *Metsäniityn orvokkeja*.

Mukulamessussa keskipisteessä ovat lapset. Messussa ei tarvitse istua tiukasti paikallaan, vaan messun aikana voi liikkua ja touhuta. Tuomasmessua vietetään Nilsin kirkossa seuraavan kerran Palmusunnuntaina 13.4. kello 18.

Kanttori toteaa, että tästä viisastuneina suunnittelu aloitetaan aikaisemmin ja ihmisiä kutsutaan mukaan tekemään siihen liittyviä töitä.

Virsijamit kuin maraton

Virsimien tarkoituksena oli saada ihmiset laulamaan virsiä ja laulaa koko nykyinen virsikirja läpi. Näin elvytetään virsilauluperinnettä. "Keskimäärin mukana oli 10–15 ihmistä laulamassa, mutta viimeisenä iltana oli lähes 50 laulajaa. Virsijamit keräsi kaiken kaikkiaan ihan mukavasti väkeä. Emme saaneet kuitenkaan laulettua ihan koko virsikirjaa läpi näinä kahdeksana iltana, jotenka keskiviikkona 30.10. on tulossa Nilsin kirkkoon vielä Virsimien jatkot."

Kärppä-Leskinen toivottaa tervetulleeksi laulamaan, kuuntelemaan, leppäämään tai ihan vain olemaan, sillä saa tulla ja mennä vapaasti, kukin oman jaksamisensa ja aika-aulunsa mukaan.

Kanttori uskoo, että virret hoitavat ihmisen sielua ja rakentaa hengellistä elämää. Se on yhteistä rukousta. Körttipitäjässä veisataan myös eri tilanteissa paljon körttiävirsiä.

Teksti ja kuva ERIKA SUOMINEN

Tuomasmessu Kuopion Tuomiokirkossa su 27.10. klo 18 mukana Kuopion Nuorisokuoro ja pastori Tapio Karjalainen Suomen Lähetysseurasta. Siilinjärvellä ei ole Tuomasmessua.

Näpit irti kouluista!

Kauhustus oli suuri ja syvä Savon Sanomien äärellä 1.10. Kolme alakoulua kiinni! Ja Länsirannan kylä-koulut perässä!

Minkä mukaan lapsiperhe valitsee asuinpaikkansa? Koulun tietenkin! Turvallisen lähikoulun takia on aina muutettu kylille ja lähiöihin.

Niin mekin, 11 vuotta sitten. Kuopus meni toiselle ja keskimäinen viidennelle Pitkälähteen. Lähtivät yläkouluun loistoeväätkä lakkariassa, oli kyse sitten matematiikan osaamisesta tai sosi-aalisista taidoista. Eivät väsyneet pitkällä koulumatkoilla ja ehtivät iltaisin sekä leikkiä että harrastaa.

Mikä tuo kau-

pungin

eri osiin eloa ja toimin-

taa? Lapsiper-

heet tietenkin!

Onko tämä nyt

joku "Pitkälähti,

Kettula ja Syvän-

niemi eläkeläi-

sille" -hanke?

Tein juuri isän

ja veljen kanssa

perinnemat-

kan Pohjois-Kar-

jalan vaaroille

ja kyliin. Kurkistettiin Kiihtelysvaa-

ran Uskaliin, missä mummo, Sortavalan

seminaarin kasvatti, aloitti opettajana

vuonna 1931. Käytiin katsomassa Toh-

majärven Akkala, missä isovanhemmat

opettivat sotavuosina.

Suomalainen koulu ja opettajakoulu-

tus ovat ansiosta suitsutettuja. Olen nöy-

rästi ylpeä siitä, että isovanhempani nos-

tivat Suomea soilta ja sodista kohti sitä

hyvinvointia, mikä meillä nyt on. Kou-

lutusvientihankkeitten voimin osaamis-

tamme viedään maailmallekin.

Voi olla yhdestoista hetki. Kohta ei ole,

mitä viedä. Koulutuksesta säästäminen

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

on kansallinen itsemurha.

Koulu-
tuksesta
säästä-
minen on
kansallinen
itsemurha.

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

TIESITKÖ, ETTÄ SEURAKUNNALLA ON KERHOJA ERI TEEMOILLA?

Kokkaus, salibandy, ilmaisutaito, liikunta, kuvataide, askartelu, ohjelma- ja peli, autorata- ja peli, pehmoniekkaileminen, tyttö- ja poika- ja sekakerhoja.

Esimerkilliset ja tasavertaiset mestarit ja mummi

Kerhossa

Keittiöt, liikuntasalit ja kädentaitopajat kuhisevat kouluikäisiä seurakuntalaisia.

Kerhotoiminnan moottoreina puolestaan ahkerioivat nuoret ja aikuiset ohjaajat. Omi-
sanojensa mukaan he ovat seurakuntalaisina kanssaih-
misiä, osallistujia ja avuliaita kirkon jäseniä. Kukin on esi-
merkki kerholaisille: ”kunnollinen ihminen”, ”toi-
minnassaan esimerkillinen mutta tasavertainen” ja ”hyvä aikuinen”.

Kerhossa ohjaaja saa soveltaa omia kiinnos-
tustenkohteitaan. Siilinjärveläisen **Minna Rissan-
sen** ohjaama kokkikerho tekee syksyllä makumat-
kaa pitkin maailmaa. ”Koska olen kiinnostunut
kansainvälisyydestä ja tykkään kokeilla herku-
ja, kokkikerhon ohjaajaksi ryhtyminen oli minulle
luonteva valinta”, Rissanen kertoo. Yhdessä toisen
nuoren ohjaajan kanssa Rissanen kokoa
kansainvälisistä reseptivihkois-
ta muutaman ruoka-
lajin listan kullekin
kaksituntiselle. Hil-
jattain seurakun-
tatalolla syötiin
burritoja meksiko-
laisittain.

Kerhon kiinnos-
tavuus syntyy oh-
jaajan esimer-
killisyydestä.
Kymmenen

koululaisen elektroniikkakerhoa ohjaava **Herkko Rautiainen** kiinnostui kolvaamisesta, virtapiireis-
tä ja valo- ja äänirakentelusta oman innostavan
ohjaajan myötä. Nyt Rautiainen itse jatkaa oppi-
poika-mestari-kulttuuria. ”Kerhon 6.- ja 7.-luok-
kalaiset opettavat nuorempiaan. Kannustan hei-
tä ohjaajakoulutukseen.” Samalla Rautiainen
ylläpitää kädentaitoharrastusta, jota voi jo pitää
nuorten harrastuksena harvinaisuutena.

Ehditäänkö rukoilla?

Kerho on kasvun paikka. ”Olen itse rauhoittu-
nut paljon”, Herkko Rautiainen kertoo. ”Minä
olen kasvanut itsevaremmaksi. Ennen pelkäs-
in esiintymistä. Kerholaisen keuhut ja yhteyden-
otot kannustavat”, Minna Rissanen iloitsee. Ajan
olo on kehittyä myös taito hallita ryhmää ja koh-
data erilaisia ihmisiä.

Kerhojen on tarkoitus kasvattaa nuoria seura-
kuntalaisina. Vaikka ohjaajakoulutus ja kerhoma-
teriaalit antavat ohjaajille eväitä, harrastamisen
ja hengellisen sisällön yhdistämisessä on kuiten-
kin vaikeutensa.

”Yritän antaa positiivista kuvaa seurakunnas-
ta. Kokkikerhossa on aina vä-
hintään ruokarukous”, Min-
na Rissanen kertoo. Nuoret
kokit käyvät syömään ”sil-
mäin alla Jeesuksen” sa-
kusammakon tahtiin.
Kerholaiset ovat otta-
neet laulettua rukouksen
omakseen.

Kerhon hengellisestä
palasesta tinkiminen on
erityisesti aikakysymys. ”Ai-
na on melkoisen kiire. Pidem-
piin kerhohartauksiin ei oikein
jää aikaa”, Minna Rissanen
sanoo. Kolvaajien kesken tilanne on sa-

manmoinen. ”Tunniin sijaan tarvitsimme kaksi.
Nyt varsinaisiin elektroniikkatöihin jää vain puo-
lisen tuntia”, Herkko Rautiainen sanoo.

Mummoenergiaa ja taustavaikutusta

Yhdessä siilinjärveläisessä kokkikerhossa on
myös eläkeikäinen kerholainen: kerhomummi
Arja Konttinen. Hän on kerhomummin vapaa-
ehtoistehävässään tienraivaaja, jollaisia eri ker-
hoihin otettaisiin muitakin.

”Kerhomummi on tarkkailija ja taustavoima.
Puutun ja autan tarpeen mukaan. Joskus korotan
ääntä.” Aikuisen läsnäolo keittiössä on plussaa:
on joku, joka antaa vinkkejä tavoista työskennel-
lä näppärästi, kattaa pöytä ja käyttäytyä ruokai-
luun sopivasti. Ohjaaja Minna Rissanen mielestä
mummin osallistuminen on rauhoittanut kerhon
ilmapiiriä.

”Ensimmäisellä kerralla vain seurasin ja kuun-
telin. Pääsin joukkoon, kun olin aluksi havai-
noinut nuoria”, Konttinen selittää. Muutaman
kerhokerran jälkeen mummi on jo osa ryhmää,
minkä tietää keittiön ”Mummi!”-kutsuhuudoista.

Konttisesta tuli kokkikerhon oma mummi
paikallisen Martta-toiminnan kautta. ”Martat
täyttävät Siilinjärvellä 100 vuotta, ja sen tiimoilta
kirkkoherra kysyi meiltä mummoenergiaa kok-
kikerhoon. Innostuin heti mukaan.” Kokkikerho-
mummin tehtävässä Konttista siivittää paitsi into
toimia nuorten kanssa, myös kokemus hotellii-
ja ravintola-alalta, koulusta ja elämästä ylipäätään.
”Annan nuorten tehdä. Ohjaajat ovat alansa am-
mattilaisia. Minä saan olla esimerkkinä.”

Kerhomummi nauttii vuorovaikutuksesta:
”Kasvan henkisesti nuorten mukana. Se on eri-
laista kuin samanikäisten kanssa.”

Venla Ojala, Iida
Huotari ja Tiina
Kleemola näyttä-
vät kuinka syntyy
herkullisia juustos-
arvia.

Ohjaaja Minna Ris-
sanen (oik.) esittelee
kerhomummi Arja
Konttiselle kansain-
välisessä kerhome-
nussa käytettäviä
reseptejä. Maku-
matkalla tutuksi
tulevat myös toiset
kokkaajat ja oma
seurakunta.

Herkko Rautiainen
ohjaa elektroniikka-
kerhoa Siilinjärvellä

KUOPIOSSA YHTEENSÄ:

- + kerhoja 104
- + kerholaisia 985 (tyttöjä 437, poikia 548)
- + kerhonohtajia 198

Susanna Pakkala-
Koskelainen ja Niklas
Grönholm järjestävät
K-12 iltoja Puijon
kirkolla.

Kun kerhot ei enää huvita

K12! – sinulle, joka olet nuortenilta vielä
liian nuori
Yli 12-vuotiaat liikkuvat mielellään tu-
tuissa porukoissa ostareilla ja kylillä, miksei siis
myös seurakunnan tiloissa. Lapsuusikä on ehkä ku-
lunut seurakunnan pyhäkoulussa, tyttö- ja poika-
kerhoissa ja lastenleireillä. Sitten tulee väliinputo-
ajakä, jolloin 6–11-vuotiaiden kerhotouhut eivät
enää innosta, mutta nuorten iltoihinkin ei vielä
voi mennä mukaan. Omanikäisten joukot vetävät
puoleensa, mutta missä tytöt ja pojat voisivat ko-
koontua yhteen? Entä kuka olisi turvallisena aiku-
sena mukana?

Puijon kirkolla tartuttiin haasteeseen. Nuoriso-
työnohjaajat **Niklas Grönholm** ja **Susanna Pak-
kala-Koskinen** järjestävät tänä syksynä jokai-
sen kuukauden viimeisenä torstaina K12-illan klo
18.00–19.30. Näihin iltoihin on alle 12-vuotialta
pääsy kielletty. Iltojen sisältö ovat vasta muutou-
tumassa, ja nuoret voivat vaikuttaa siihen, mitä il-
loissa tehdään.

”Viime kesänä pidettiin kaksi yli 12-vuotial-
le suunnattua leiriä, jotka saivat suuren suosi-
on. Tämänikäiset kiittivät siitä, että leirit olivat
vain heidän ikänsä varten. Esimerkiksi 13-vuoti-
aan vuorokausirytmä ei enää ole samanlainen kuin
vaikkapa 8-vuotiaalla. Kiinnostuksen kohteet, tavat
ja taidot ovat muuttuneet lapsuusvuosista paljon”,
toteaa Grönholm.

Varhaisnuoret kysyvät ajoittain nuorisotyön-
ohjaajilta: ”Onko meille mitään?”. Tätä varten ovat
K12-illat. Osa illasta on vapaata oloilua, ja osa on ai-
na ohjattua toimintaa. Puijon kirkon nuorisotilois-
sa porukan käytössä on muun muassa autorata,
pelikoneita, biljardipöytä ja lautapelejä. K12-illassa
harjoitetaan kädentaitoja, laitetaan naposteltavaa,
liikutaan tai tehdään vaikkapa hyväntekeväisyys-
työtä ja valmistetaan myytävää lähetysmyyjäisiin.
Iltoihin kuuluu aina myös hetki hiljentymiselle.

”Tervetuloa!”, toivottaa Grönholm kaikille yli
12-vuotiaille.

PIRJO TIHONEN

Mutakakkua ja makeita maaleja

Petosen seurakuntatalon kokkikerholaisil-
la on illan mennessä juustosarvia. Ensinnä
pin kapin käsiä pesulle. Sitten jauhot pöl-
lymään.

Kokkiontunkerta on syksyn kolmas, joten
tuntumaa kokkauksen saloihin on jo saatu.

”Ainakin omenakanelipaistoksen osaan nyt
tehdä”, Tiina Kleemola selvittää.

”Haluan oppia kokkaamaan kaikkia niitä vai-
keita ruokia, joita äitini osaa tehdä. Siksi oli kiva,
että pääsin tämmöiseen kerhoon.”

Salla Hakala kertoo tykkäävänsä leipomisesta
yhdessä äidin kanssa.

”Toivoisin, että kerhossa tehtäisiin joskus mu-
takakkua. Sen valmistaminen olisi tosi jännää
osata.”

Kokkaus- ja leipomistaidot eivät ole kerhon
ainoita anteja.

”Olen saanut täältä kaksi uutta kaveriakin”,
Salla iloitsee.

Myös Venla Ojala tunnustautuu leivonnaisten
ystäväksi. Niitä on tullut tehtyä paljon kotona.
”Mutta lempiruokani on kyllä hernekeitto. Si-
tä en ainakaan vielä osaa itse tehdä.”

Tytöt kertovat hymyssä suin, että kerhoillan
pääteeksi aikaansaannokset nautitaan paikan
päällä hyvällä ruokahalulla.
”Joskus viedään tuliaisia kotiin – jos joku
sattuui jäämään.”

Kovaa peliä kaavilla Kaavilla

Kaavin kirkonkylän yläkoulun salissa käy kova
kuhina. Seurakunnan 1–2-luokkalaisten sählyker-
ho on vasta alkamassa, mutta pojat juoksevat jo
hiki päässä pallon perässä ja harjoittelevat maa-
linteoa.

Rasmus Lemettinen, Aaro Murtonen ja Luka
Kuittinen ovat kaikki tulleet mukaan kerhoon tä-
nä syksynä.

Uskoa riittää

Nuorisotyönohjaaja Olli Inkinen viheltää pilliä ja
kutsuu kymmenpäisen poikajoukon istumaan ja
rauhottumaan hetkeksi ennen varsinaisen pelin
alkua. Yhdessä pohditaan, millaisissa tilanteissa
voi eteen tulla uskon tai epäuskon ajatuksia.

”Uskoa tarvitaan vaikkapa siinä kohtaa, kun
mieltii, että onnistuukohan jokin asia”, Inkinen
valottaa.

”Vähän niin kuin silloin, kun yrittää rakentaa
legoilla jotain, muttei tiedä tuleeko siitä mitään”,
yksi pojista keksii.

Seuraavaksi kerholaisten ajatukset kiirivät jo
oman seurakunnan sählyturnaukseen, joka käy-
dään kuun lopussa Tuusniemellä. Usko menesty-
miseen on kova.

”Pokaali tulee aivan varmasti”, Rasmus va-
kuuttaa.

Kerhot kiinnostavat

Rasmus, Aaro ja Luka pääsevät vihdoin näyttä-
mään taitojaan maalien takomiseksi.

”Mukavaa olisi harrastaa tätä vielä monta
vuotta eteenpäin.”

Siihen heillä hyvinkin on mahdollisuus, sillä
sählykerhoja on Inkinen mukaan tarjolla koko pe-
ruskouluajalle.

”Ja olemme yleensä antaneet myös eskari-
ikäisten tulla mukaan, jos heidän vanhemmat si-
saruksensa osallistuvat kerhoon.”

”Ilmeisesti vanhemmatkin ovat olleet tyyty-
väisiä kerhoihin, kun lapsia on vuodesta toiseen
riittänyt.”

HELI HARING

Alueen kerhot

Männistön seurakunta

- + kerhoja 10
- + kerholaisia noin 80 (tyttöjä 30, poikia 50)
- + kerhonohtajia 8

Alavan seurakunta

- + kerhoja 17
- + kerholaisia 187 (tyttöjä 77, poikia 110)
- + kerhonohtajia 34

Puijon seurakunta

- + kerhoja: 19 (tyttökerhoja 8, poikakerhoja 11)
- + kerholaisia 220 (tyttöjä 90, poikia 130)

+ kerhonohtajia 42

- + Näiden lisäksi viikoittain toimii isien ja lasten ilta

Kallaveden seurakunta

- + kerhoja 27
- + kerholaisia 230 (tyttöjä 137, poikia 93)
- + kerhonohtajia 68

Tuomiokirkko-seurakunta

- + kerhoja 8
- + kerholaisia noin 45 kerhonohtajia 16

Järvi-Kuopion seurakunta

- + kerhoja 23
- + kerholaisia yhteensä 223 (tyttöjä 78, poikia 145)
- + kerhonohtajia yhteensä 30

Siilinjärven seurakunta

- + kerholaisia n. 220
- + eri kerhoja 20, joista yhteistyössä 4H:n kanssa 3 ja kuvataideyhdistyksen kanssa 1
- + kerho-ohjaajia 42

Rasmus Lemetti-
nen, Aaro Murtonen
ja Luka Kuittinen
hiovat pelistrategia-
aansa Tuusniemen
turnausta varten.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Vekkeri
– ajatusta ja antiikkia
osto ja myynti
p. 045 895 6680

Puijon Maja
palvelee lämmöllä
arjessa ja
juhlassa
niin ilon kuin
surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous
p. 044 552 4810
myynti@puijo.com

Puijon torni
Hotelli Puijon maja
www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaan 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO. OY
Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Kuopion
Tila-Auto Oy
• turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
• pikkubussit
• invataksit
info@tila-auto.com www.tila-auto.com
p. takсияjot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

80-vuotis-
syntämäpäiväseurat,
19.10.2013 klo 14.00,
Niemisjärven kylätalolla.
Tervetuloa!
Paavo Kröger

Tietokoneapu
**Kotitalous-
vähennys 45%**
www.orden.fi
040 5844 045

Muunnan kaikki formaatit:
VHS, VHS-C, SuperVHS, Beta,
8 mm kaitafilmit, Diat, negatiivit,
LP:t ja C-äänikasetit
DVD:lle, Cd:lle, Blu-ray:lle
p. 044 33 92 090
http://www.a-digi.fi/

Siivouspalveluita jo vuodesta 1988.
Kodin Helga
siivoukset & kodinhoito
asiointi- & avustuspalvelut
© 0400 853 853
www.kodinhelga.com

SEURAKUNNAT 9.–22.10.13

TUOMIOKIRKKO
Tuomiokirkko on avoinna
klo 10–15,
lisäksi pe klo 18–23.
040 4848 256

Ampparin ja Oravan urkonsertti ke 9.10. klo 10. Lähde Aikamatkalle etsimään cembalon kotia! **Viikkomessu** ke 9.10. klo 18.

Perjantaimessu pe 11.10. klo 19.

Lauantaituokio la 12.10. klo 15. Anu Pulkkinen. **Messu** su 13.10. klo 10. Saarna Marjo Parttimaa, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina ja urkurina Anna Pulkkinen.

Viikkomessu ke 16.10. klo 18.

Perjantaimessu pe 18.10. klo 19.

Virsituokio la 19.10. klo 15. Anna Kosola.

Messu su 20.10. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Ilpo Rannankari, kanttorina ja urkurina Anna Kosola.

Vastuuvuikon hiljaisuuden messu (viikkomessu) ke 23.10. klo 18. Iltaatee kirkossa.

Naisten lenkkiپیری Poukamassa ma 21.10. klo 18–20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

Perhekerho ”Tärkeät sarjat” ti 22.10. klo 9.30–11 keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

Naisten lenkkiپیری Poukamassa ma 4.11. klo 18–20.30. Sauna ja iltapala 4 €.

Perhekerho ”Isä” ti 5.11. klo 9.30–11 keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 E.

KESKUS-SEURAKUNTALATO
Suokatu 22

Seurakuntamestari 040 4848 259

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 9.10. klo 11. Raamattutunti ”Usko ja epäusko” Liisa Penttinen. Iltapäivällä ”Hyviä Vuosia”, diakonissa Pirjo Miettinen ja Pertti Miettinen. Lounas ja kahvi 6 €.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 16.10. klo 13 kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Siioninvirsiseurat su 20.10. klo 18 seurakuntasalissa. Matti Järveläinen, Irja Eskelinen ja Liisa Penttinen. Tarjoilu alkaen klo 17.30.

Raamattupiiri ti 22.10. klo 17, kerhuhuone Aaron, Suokatu 22 C 2 krs.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 23.10. klo 11. Raamattutunti ”Uskon perustus” Marjo Parttimaa. Iltapäivällä fysioterapeutti Outi-Maria Siponen, Kuopion kaupunki. Lounas ja kahvi 6 €.

Lähimmäispalvelijoiden tapaaminen ma 28.10. klo 16 kerhuhuone Samulissa.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 30.10. klo 13 kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 6.11. klo 11. Raamattutunti ”Pyhien Yhteys” Lauri Kastarinen iltapäivällä.

MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10

Avoinna ma–to klo 11–15
040 4848 272

Toivevirret ke 16.10. klo 13.

LÄHETYS

Keskiviikon / Kotien lähetysپیری ke 16.10. klo 13 Seija ja Viljo Hyvöselä, Minna Catinen katu 38 A 3.

Maanantain lähetysپیری ma 21.10. klo 16 kerhuhuone Aaronissa keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 C.

Näpertäjät ti 22.10. klo 13. Kerhuhuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

DIAKONIA

Diakoniatoimisto Vas-

taanotot: Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C. Päivystys ilman ajanvarausta ma klo 9–10.30 ja puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 253. Ke klo 9–10.30 ja puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 253. Birgitta Oksanen. Inkilänmäen diakoniatyöntekijän Varpu Ylhäisen päivystys ilman ajanvarausta, Suokatu 22 C. Ti klo 9–10.30, puhelinaika klo 10.30–11.30 puh. 040 4848 254, muuna aikana puh. 040 4848 255.

MUUTA

Messu su 20.10. klo 12 Tähtitilässä. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Ilpo Rannankari, kanttorina Anna Kosola. Tuomiokirkon Päiväkuoro.

PERHETYÖ

Perhekerho: Viikolla 42 ei kerhoja. Viikolla 43 kaikissa kerhoissa vastuuviikko 2013. Perhekerho koostuu Neulamäessä tiistaisin klo 9.30–11, Alavassa, Särkiniemessä ja Lehtoniemessä keskiviikkoi-

sia klo 9.30–11. Haluaisitko toimia vapaaehtoisena apusijainä perhekerhossa? Ota yhteyttä Pirjo Kuulaan 040 4848 318.

KASTETUT

Leevi Heikki Mönkkönen, Matias Juhani Tapani Kyrrölä, Topias Jeremia Majuri, Elmeri Jermu Juhani Ahonen, Vera Charakia, Kasper Aleksi Miettinen, Elea Aurora Vähäsyrinki.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Aleksi Johannes Hannula ja Maija Mirjami Pelkonen, Raimo Olavi Pirskanen ja Eeva Elina Hallikainen.

KUOLLEET

Airi Liisa Pirttiäho 80 v, Veli Antero Eskelinen 54 v, Maija Annikki Hukkanen 81 v, Elma Mustalahti 91 v, Ninni Marisa Pauliina Madoetoja 25 v.

KALLAVESI

KALLAVEDEN KIRKKO
Rauhahaldentie 21

040 4848 336
Suomi rukoilee -rukou-

SEURAKUNTALATO
Suokatu 22

Seurakuntamestari 040 4848 259

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 9.10. klo 11. Raamattutunti ”Usko ja epäusko” Liisa Penttinen. Iltapäivällä ”Hyviä Vuosia”, diakonissa Pirjo Miettinen ja Pertti Miettinen. Lounas ja kahvi 6 €.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 16.10. klo 13 kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Siioninvirsiseurat su 20.10. klo 18 seurakuntasalissa. Matti Järveläinen, Irja Eskelinen ja Liisa Penttinen. Tarjoilu alkaen klo 17.30.

Raamattupiiri ti 22.10. klo 17, kerhuhuone Aaron, Suokatu 22 C 2 krs.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 23.10. klo 11. Raamattutunti ”Uskon perustus” Marjo Parttimaa. Iltapäivällä fysioterapeutti Outi-Maria Siponen, Kuopion kaupunki. Lounas ja kahvi 6 €.

Lähimmäispalvelijoiden tapaaminen ma 28.10. klo 16 kerhuhuone Samulissa.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 30.10. klo 13 kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 6.11. klo 11. Raamattutunti ”Pyhien Yhteys” Lauri Kastarinen iltapäivällä.

MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10

Avoinna ma–to klo 11–15
040 4848 272

Toivevirret ke 16.10. klo 13.

LÄHETYS

Keskiviikon / Kotien lähetysپیری ke 16.10. klo 13 Seija ja Viljo Hyvöselä, Minna Catinen katu 38 A 3.

Maanantain lähetysپیری ma 21.10. klo 16 kerhuhuone Aaronissa keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 C.

Näpertäjät ti 22.10. klo 13. Kerhuhuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

DIAKONIA

Diakoniatoimisto Vas-

ja bändi kanttori Leila Savolaisen johdolla. Messun jälkeen kirkkokahvit ja muistelohteki.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTALATO
Särkiniementie 20

040 4848 307

Särkiniemen piirejä Arkista ateriala, jumppaa, hetki hartautta, diakonia-

ja lähetysپیریä ja Särkitupa, ei syyslomaviikolla 42.

Messu su 13.10. klo 13. Saarna Ilkka Koponen, liturgia Hannu Koskelainen, kanttorina Leila Savolainen, Hanna Eskel, viulu.

MUUTA

Messu su 20.10. klo 12 Tähtitilässä. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Ilpo Rannankari, kanttorina Anna Kosola. Tuomiokirkon Päiväkuoro.

PERHETYÖ

Perhekerho: Viikolla 42 ei kerhoja. Viikolla 43 kaikissa kerhoissa vastuuviikko 2013. Perhekerho koostuu Neulamäessä tiistaisin klo 9.30–11, Alavassa, Särkiniemessä ja Lehtoniemessä keskiviikkoi-

sia klo 9.30–11. Haluaisitko toimia vapaaehtoisena apusijainä perhekerhossa? Ota yhteyttä Pirjo Kuulaan 040 4848 318.

KASTETUT

Leevi Heikki Mönkkönen, Matias Juhani Tapani Kyrrölä, Topias Jeremia Majuri, Elmeri Jermu Juhani Ahonen, Vera Charakia, Kasper Aleksi Miettinen, Elea Aurora Vähäsyrinki.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Aleksi Johannes Hannula ja Maija Mirjami Pelkonen, Raimo Olavi Pirskanen ja Eeva Elina Hallikainen.

KUOLLEET

Airi Liisa Pirttiäho 80 v, Veli Antero Eskelinen 54 v, Maija Annikki Hukkanen 81 v, Elma Mustalahti 91 v, Ninni Marisa Pauliina Madoetoja 25 v.

KALLAVESI

KALLAVEDEN KIRKKO
Rauhahaldentie 21

040 4848 336
Suomi rukoilee -rukou-

SEURAKUNTALATO
Suokatu 22

Seurakuntamestari 040 4848 259

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 9.10. klo 11. Raamattutunti ”Usko ja epäusko” Liisa Penttinen. Iltapäivällä ”Hyviä Vuosia”, diakonissa Pirjo Miettinen ja Pertti Miettinen. Lounas ja kahvi 6 €.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 16.10. klo 13 kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Siioninvirsiseurat su 20.10. klo 18 seurakuntasalissa. Matti Järveläinen, Irja Eskelinen ja Liisa Penttinen. Tarjoilu alkaen klo 17.30.

Raamattupiiri ti 22.10. klo 17, kerhuhuone Aaron, Suokatu 22 C 2 krs.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 23.10. klo 11. Raamattutunti ”Uskon perustus” Marjo Parttimaa. Iltapäivällä fysioterapeutti Outi-Maria Siponen, Kuopion kaupunki. Lounas ja kahvi 6 €.

Lähimmäispalvelijoiden tapaaminen ma 28.10. klo 16 kerhuhuone Samulissa.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 30.10. klo 13 kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 6.11. klo 11. Raamattutunti ”Pyhien Yhteys” Lauri Kastarinen iltapäivällä.

MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10

Avoinna ma–to klo 11–15
040 4848 272

Toivevirret ke 16.10. klo 13.

LÄHETYS

Keskiviikon / Kotien lähetysپیری ke 16.10. klo 13 Seija ja Viljo Hyvöselä, Minna Catinen katu 38 A 3.

Maanantain lähetysپیری ma 21.10. klo 16 kerhuhuone Aaronissa keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 C.

Näpertäjät ti 22.10. klo 13. Kerhuhuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

DIAKONIA

Diakoniatoimisto Vas-

SEURAKUNTALATO
Suokatu 22

Seurakuntamestari 040 4848 259

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 9.10. klo 11. Raamattutunti ”Usko ja epäusko” Liisa Penttinen. Iltapäivällä ”Hyviä Vuosia”, diakonissa Pirjo Miettinen ja Pertti Miettinen. Lounas ja kahvi 6 €.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 16.10. klo 13 kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Siioninvirsiseurat su 20.10. klo 18 seurakuntasalissa. Matti Järveläinen, Irja Eskelinen ja Liisa Penttinen. Tarjoilu alkaen klo 17.30.

Raamattupiiri ti 22.10. klo 17, kerhuhuone Aaron, Suokatu 22 C 2 krs.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 23.10. klo 11. Raamattutunti ”Uskon perustus” Marjo Parttimaa. Iltapäivällä fysioterapeutti Outi-Maria Siponen, Kuopion kaupunki. Lounas ja kahvi 6 €.

Lähimmäispalvelijoiden tapaaminen ma 28.10. klo 16 kerhuhuone Samulissa.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 30.10. klo 13 kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 6.11. klo 11. Raamattutunti ”Pyhien Yhteys” Lauri Kastarinen iltapäivällä.

MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10

Avoinna ma–to klo 11–15
040 4848 272

Toivevirret ke 16.10. klo 13.

LÄHETYS

Keskiviikon / Kotien lähetysپیری ke 16.10. klo 13 Seija ja Viljo Hyvöselä, Minna Catinen katu 38 A 3.

Maanantain lähetysپیری ma 21.10. klo 16 kerhuhuone Aaronissa keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 C.

Näpertäjät ti 22.10. klo 13. Kerhuhuone Aaron, keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C.

DIAKONIA

Diakoniatoimisto Vas-

SEURAKUNTALATO
Suokatu 22

Seurakuntamestari 040 4848 259

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 9.10. klo 11. Raamattutunti ”Usko ja epäusko” Liisa Penttinen. Iltapäivällä ”Hyviä Vuosia”, diakonissa Pirjo Miettinen ja Pertti Miettinen. Lounas ja kahvi 6 €.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 16.10. klo 13 kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Siioninvirsiseurat su 20.10. klo 18 seurakuntasalissa. Matti Järveläinen, Irja Eskelinen ja Liisa Penttinen. Tarjoilu alkaen klo 17.30.

Raamattupiiri ti 22.10. klo 17, kerhuhuone Aaron, Suokatu 22 C 2 krs.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 23.10. klo 11. Raamattutunti ”Uskon perustus” Marjo Parttimaa. Iltapäivällä fysioterapeutti Outi-Maria Siponen, Kuopion kaupunki. Lounas ja kahvi 6 €.

Lähimmäispalvelijoiden tapaaminen ma 28.10. klo 16 kerhuhuone Samulissa.

Keskikaupungin palvelupiiri ke 30.10. klo 13 kerhuhuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 6.11. klo 11. Raamattutunti ”Pyhien Yhteys” Lauri Kastarinen iltapäivällä.

MUMMON MÖKKI
Puijonkatu 10

Avoinna ma–to klo 11–15
040 4848 272

Toivevirret ke 16.10. klo 13.

LÄHETYS

Keskiviikon / Kotien lähetysپیری ke 16.10. klo 13 Seija ja Viljo Hyvöselä, Minna Catinen katu 38 A 3.

Maanantain lähetysپیری ma 21.10. klo 16 kerhuhuone Aaronissa keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22 C.

N

MUSEOKAIVILA

Wanha Café

haluaa tehdä tilaisuudestasi ikimuistaisen.

Kysy tarjous p. 050 363 6009

www.wanha-cafe-kuopio.com

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370

Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset LAATU- JA TYÖTAKUU

SIIVOUSPALVELUITA KOTIIN

Puh. 044 359 1644

Hyödynnä kotitalousvähennys!

WWW.GGSIIVOUS.FI

ISÄNNÖINTIPALVELU ISARVO OY

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt • kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu. Anna taloyhtiösi ammattitaitoisin, osaaviin käsiin.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 040 593 6353

Toimisto avoinna arkisin kello 9.00 - 16.00

TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA ARKEEN

fennokauppa.fi

APU VIRTSAKARKAILUUN!

Laaja valikoima suojia eri asteiseen virtsankarkailuun. Omat mallit naisille ja miehille.

Pyydä ILMAINEN näyte!

Varmoja Istuvia hyvin Hajua neutraloivia

FENNO MEDICAL OY

09 276 360 | asiakaspalvelu@fennomedical.fi | fennokauppa.fi

VALOKUVAAJA

KariMattiAntero Puustinen

044-3281000

www.kamaan.fi

Hammaslaboratorio

Hyvä Hammas Oy

Puree Paremmiin.

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

Erikoishammasmekanikka Satu Koskela

p. 017 265 4400

Iloa ja suruun. Elämän kaikkiin hetkiin. Palveleva naisten vaatteiden erikoisliike.

Kati

Savonkatu 22 Kuopio

Sokoksen parkkipaikkaa vastapäätä

puh. 017 261 2435

ma-to 9.30-17.30 pe 9.30-17 la 10-14

SEURAKUNNAT 9.-22.10.13

klo 18. Teemu Voutilainen, lauluryhmä Verso. Mu-
kaan kutsutaan erityisesti uusia Puijon seurakunta-
laisia. Iltaiteella kerrotaan seurakunnan toiminnasta.

Viikkomessu ja raamatututuokio ke 23.10. klo 11. Teemu Voutilainen, Riitta Murtorinne. Kanttorina Päivi Paaso.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankantie 3

Perhekerho ke 9.10. klo 9.30. Tuo tullessasi, vie mennessäsi – kirjojen vaihtotori.

Israel-piiri ke 9.10. klo 14. Ariela Toivanen.

Eläkeläisten kerho to 10.10. klo 12.30. Kari ja epäusko Teemu Voutilainen. 17.10. ei kerhoa.

Herättäjän myyjäiset la 12.10. klo 10. Alkuhartaus, Mari Voutilainen. Myyjäiset klo 13 saakka. Hernekeittoa, leivonnaisia ym. Arpaiaiset.

Herättäjän päivä viete-
tään 12.–13.10. Puijon kir-
kolla. La 12.10. myyjäiset
klo 10–13. Puijon kirkolla ja
Puijon torilla. Myytävänä
mm. hernekeittoa ja lei-
vonnaisia ja tapahtumas-
sa myös arpaiaiset. Herät-
täjän pyhän messussa su
13.10. klo 10.00 saarna
T.T. rovasti Tapio Leskinen,
joka on työskennellyt Suo-
men Lähetysseurassa ja
Kirkon Ulkomaanavustusa.
Kuopion Virsikouoro avus-
taa johtajanaan Anni Pe-
sälä. Kolehti kootaan He-
rännän messun lähetysra-
haan. Messun jälkeen
keittolounas ja siioninvir-
siseurat, joissa puhuvat
Erkki Laitinen, Reetta Les-
kinen, Reijo Mattila ja Ja-
na Marjanen.

RANTA-TOIVALA

**Ranta-Toivalan seura-
kuntapiiri** to 10.10. klo
18.30. Pentti ja Seija Rissa-
sella, Hirvolanniemie-
tie 177. Teemu Voutilainen.

MUUTA

**Venäjänkielisten maa-
hammuuttajajanaisten
ryhmä** ke 9.10. klo 18. Myl-
lykatu 5, NNKY:n tiloi-
ssa. Maija Antikainen 040
484 8439.

Perhekerho ti 22.10. klo
9.30. Toukolan päiväkodil-
la. Vauhtia vapaisiin.

**Venäjänkielisten maa-
hammuuttajajanaisten
ryhmä** ke 23.10. klo 18. Myl-
lykatu 5, NNKY:n ti-
loissa. Maija Antikainen
040 484 8439.

KASTETUT

Elsi Marikki Linjama, Ma-
tias Vili Sakari Nyssö-
nen, Laura Erika Saari-
nen, Mauri Emil Aarnio,
Verna Maria Susanna Tuo-
mainen, Eeli Taavi Valtre-
ti Haatainen, Olivia Isabel-
la Kurki, Hilikka Linda Ma-
ria Pihkanen.

KUOLLEET

Auvo Allan Reijonen 83 v,
Heidi Johanna Keurulai-
nen 36 v, Vesa Taavetti En-
sio Halonen 72 v.

JÄRVI-KUOPIO

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Messu ja messun yhtey-
dessä kaste, su 13.10. klo 10
Teuvo Mononen, M. Mä-
kinen, Tuura. Rauhanyh-
distysten kirkkopyhä.

Messu su 20.10. klo 10. Kei-
hänen, Lohi. Gideonien
kirkkopyhä.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Naisten ilta ke 9.10. klo 18.

**LIUKUNTA- ja näkörajoit-
teiset** sekä Juankosken Ai-
voparkit pe 11.10. klo 12
kokoontumme Juankos-
ken srk-talolla, jos tar-
vitetset kyytiä, ota yhtey-
tä diakoni Leila Asikainen
040 4888 620.

Aamukahviryhmä to
10.10. klo 14–15.30.

BAROKKIKONSERTTEJA JÄRJESTETÄÄN SILLOIN TALLOIN KIRKOTISSAMME

PAAS TOI

Lapsi-aikuinen -kerho to
10.10. klo 14–15.30.

Perhekerho ti 15.10. Syys-
loma, ei kerhoa!

Ennen vanhaan -kerho ti
15.10. klo 12 takkahuonees-
sa. Vanhat sananlaskut ja
kansanvitsat.

Lapsi-aikuinen -kerho to
16.10. Syysloma, ei kerhoa!

Isoskoulutus ma 21.10. klo
15.10–16.30.

**Toimintakerho alakou-
luikäisille** ma 21.10. klo
16.15–17.15 takkahuo-
neessa.

Miesten ruokapiiri ma
21.10. klo 17 seurakunta-
talolla.

Perhekerho ti 22.10. klo
9.30–11.

Viikkomessu ti 22.10. klo
12 seurakuntatalossa.

Huttujuhla ke 23.10. klo
12. Eläkelitto ja alueseu-
rakunta.

Sururyhmä ke 13.11. klo
18. Ryhmän vetäjinä vs.
diakonissa Minna Puus-
tinen ja pastori Marjaana
Mäkinen. Ilmoittautum-
iset 15.10. mennessä, Anita
Hallikainen 040 4888 602
tai Raili Tirkkonen 040
4888 611.

MUUTA

Papin päivä su 10.10. klo
9.30. Toukolan päiväkodil-
la. Vauhtia vapaisiin.

Ylösnousemuksen KIRKKO Mäntytie 5

Lähetyspyhä su 13.10. klo
10. Saarna lähetystyön-
tekijä, teologian tohtori
Kati Kemppainen, K Leino.
Messun jälkeen lähetysty-
läislaulu ja kahvit.

Messu, Gideonien kirkko-
pyhä su 20.10. klo 10. Ju-
nell, Saarela.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1

Messu su 13.10. klo 13.
Hiippakunnan lähetysyh-
teeri Jukka Koistinen, Kei-
hänen, varakanttori. Kah-
vit ja myyjäiset seurakun-
takodin alakerrassa, päivä-
kerhon tiloissa.

Messu su 20.10. klo 13. Kei-
hänen, Saarela. Gideonien
kirkkopyhä.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1

Messu su 13.10. klo 13.
Hiippakunnan lähetysyh-
teeri Jukka Koistinen, Kei-
hänen, varakanttori. Kah-
vit ja myyjäiset seurakun-
takodin alakerrassa, päivä-
kerhon tiloissa.

Messu, Gideonien kirkko-
pyhä su 20.10. klo 10. Ju-
nell, Saarela.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1

Messu su 13.10. klo 13.
Hiippakunnan lähetysyh-
teeri Jukka Koistinen, Kei-
hänen, varakanttori. Kah-
vit ja myyjäiset seurakun-
takodin alakerrassa, päivä-
kerhon tiloissa.

Messu, Gideonien kirkko-
pyhä su 20.10. klo 10. Ju-
nell, Saarela.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kirkkotie 1

Messu su 13.10. klo 13.
Hiippakunnan lähetysyh-
teeri Jukka Koistinen, Kei-
hänen, varakanttori. Kah-
vit ja myyjäiset seurakun-
takodin alakerrassa, päivä-
kerhon tiloissa.

Miestenpiiri ke 9.10. klo
18.30 seurakuntakodilla.

Naisten raamattupiiri
to 14.10. klo 18–20 ala-
salissa.

Israel-piiri ke 16.10. klo
18.30 seurakuntakodilla.

Ilkähimien kerho to
17.10. klo 11 seurakunta-
kodilla.

Naisten raamattupiiri
ma 21.10. klo 18–20 ala-
salissa.

**Näkö- ja kuulovammais-
ten kerho** ti 22.10. klo 12.
seurakuntakodissa.

Mannaruokailu ke 23.10.
klo 12. seurakuntakodil-
la. Työttömille, päihdeon-
gelma- ja yksinäisille, mak-
suton.

Aluepapin päivä su 10.10.
klo 14. Sopukassa, Tilhin-
tie 2.

**Ilta särkyneille -viikko-
messu** to 10.10. klo 18.
Hagman-Puustinen, Luk-
kari-Lohi, kirkkokuoro,
Krell, Tuustytöt, Liekki.

**Messu ja sadonkorjuun
kiitosjuhla** su 13.10. klo 10.
Hagman-Puustinen ja Luk-
kari-Lohi, Krell, Kirkkokah-
vit seurakuntatalossa.

Bible in English ke 9.10.
klo 14. Sopukassa, Tilhin-
tie 2.

Ilta särkeä la 10.10. klo 13.
Kalevan-
tie 4.

Naisten kasvuryhmä ti
15.10. klo 18. Pikkupappi-
lassa, jatkuen joka tiistai.

Pisanten kerho pe 18.10.
klo 13. Pisantie 20 A.

Seurat ma 21.10. klo 19.
Vuotjärven kylätalolla, Hi-
pantie 668.

Herättäjän seurat ti
22.10. klo 18 seurakunta-
kodilla.

Bible in English ke 23.10.
klo 14. Sopukassa, Tilhin-
tie 2.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu, su 13.10. klo 13.
Pursiainen, Kärrpää-Les-
kinen.

Messu, su 20.10. klo 13. Gi-
deonien kirkkopyhä, Ju-
nell, Kärrpää-Leskinen.

**SÄYNEISEN SEURA-
KUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2 A**

Seurakuntakerho to
10.10. klo 12.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu su 13.10. klo 13. M.
Mäkinen, Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Perhekerho ”Vehmerin
vekarat” perjantai-
sin klo 9.30–11.

**Kirkkokuo-
ro** maan-
taisin klo
16.30, salis-
sa. Kant-
tori Riik-
ka Tuura 040
4888 634.

Lähetyspiiri to
10.10. klo 11.

**Lähimmäisen kam-
mari** ma 14.10. klo 10–12
kammerissa.

**Lähetysseuran juma-
palvelus** su 20.10. klo 13.
U. Mäkinen, Lohi. Kirkko-
kahvit ja lähetyspiirin oh-
jelma, arpajaiset ja myy-
jäiset.

**Varttuneen väen virk-
istys** vi 22.10. klo 10–12
Ruokamaksu 5 €.

MUUTA

**Kirkkonkylän hautaus-
maan talkoot** ke 9.10. klo
8. Ruokailu klo 11 seura-
kuntakodilla.

Lastenkerhot syysloma-
viikolla 42.10.10. klo 10.
Hirvolassa, ilm. Auville
040 4888 631.

Kotiseurat to 17.10. klo 13
Vieno ja Risto Happonen,
Honkamäentie 227. Mukana
Kansanlähetyksen
Lähetyspiiri pe 18.10. klo
12 Anja ja Väinö Komulai-
nen su 27.10. klo 10 Juan-

JÄRVI-KUOPIO SEURAKUNTA YHTEISET

Kirkkoherra Reijo Lei-
no lomalla 14.–20.10. Tar-
vittaessa ota yhteyttä Raili
Pursiainen 040 4888 609.
Harjuntie 12.

Palvelupäivä to 17.10. klo
10. Hirvolassa, ilm. Auville
040 4888 631.

Kotiseurat to 17.10. klo 13
Vieno ja Risto Happonen,
Honkamäentie 227. Mukana
Kansanlähetyksen
Lähetyspiiri pe 18.10. klo
12 Anja ja Väinö Komulai-
nen su 27.10. klo 10 Juan-

Messu, su 20.10. klo 13. Si-
ra Ylikotila, Heikki Kastari-
nen, Airi Heiskanen, avustajina ai-
kuistyön vastuuryhmä. Kirkon
käyttöönottojuhla korjaus-
työn jälkeen. Messun jälkeen
srk-talossa kirkkokahvit ja kes-
kustelu saarnan pohjalta.

Perhekerho su 20.10. klo 15.
Kaisa Yletyinen, Vesa Kajava,
lastenohjaajat. 11+11+11. Miten
se oikein on mahdollista? Mie-
tään kolmiyhteistä Jumalaam-
me. Isä, Poikaa ja Pyhää Hen-
keä. Kirkon jälkeen perheiden
puuhaa srk-talolla.

Perjantaimessu pe 25.10. klo
18.30. ”Antakaa toisillenne an-
teeksi.” Heikki Kastari-
nen, Siira Ylikotila, Marjaana Kaisto.
Messun jälkeen illattee.

Rippikoulusunnuntai su 27.10.
Vuoden 2014 rippikoulaisten
ja heidän perheidensä kirkko-
pyhä klo 10.

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

**Lähetyskahvila ja askartelu-
piiri** ke 9.10. ja 23.10. klo 9–12
lähetyskahvila. Yhdessäoloo,
kuppi kuumaa ja puuhaa lä-
hetystyölle ja itsellekin, kaikil-
le lähetyskesästä kiinnostuneil-
le. 23.10. Rajia Hokkanen ohjaa
havukruunun tekoa. Materiaa-
lit saat paikan päältä omakus-
tannehintaan. Mukaan voit ot-
taa käpyjä, nauhaa tai koriste-
ta. Aikaa kranssin tekoon voit
varata klo 14 saakka.

Miesten ruokapiiri ke 9.10. klo
15 keittiöllä. Kaikki ruuanlaisto-
sta kiinnostuneet miehet ter-
vetulleita! Tied. Keijo Weman
040 5126 356.

**Nuorten perjantai-
kahvila** la 10.10. klo 18–22 alakerran
kerhotiloissa. Mukana tämän
vuoden rippikoulu- ja ykkö-
sen isosia.

Messu su 13.10. klo 10.10. isossa sa-
lissa. Nimikkolähetä Leena Mä-
känen, Satu Väättänen, Mar-

Messu su 20.10. klo 10.10. isossa sa-
lissa. Nimikkolähetä Leena Mä-
känen, Satu Väättänen, Mar-

Messu su 27.10. klo 10.10. isossa sa-
lissa. Nimikkolähetä Leena Mä-
känen, Satu Väättänen, Mar-

jaana Kaisto. Kirkon lähetyspy-
hä. Messun jälkeen lähetystou-
ruun ja -tilaisuus, jossa eläkkeelle
jäävä nimikkolähetä Leena Mä-
känen kertoo työstään
Egyptissä.

Seurat su 13.10. klo 15. isossa sa-
lissa. Järj. Rauhanyhdistys.

Eläkeläisten päiväpiiri ma
14.10. klo 13. isossa salissa.

Siioninvirsiseurat ti 15.10. klo
14. pienessä salissa.

Omaishoitajakerho ke 16.10.
klo 12. isossa salissa. Ohjelmaa
sekä hoitajille että hoidetta-
ville.

VOURELAN KIRKKO Rissalantie 2

Messu su 13.10. klo 18. Nimikko-
lähetä Leena Mäkänen, Unto
Niskanen, Marjaana Kaisto.

Eläkeläisten päiväpiiri ma
14.10. klo 13.

Jumalanpalvelus su 20.10. klo
13. Siira Ylikotila, Airi Heiska-
nen.

**UUTTA! Raamattu- ja rukou-
sui** ma 21.10. klo 18 alk. kirk-
kosalissa. Hiljennä ja etsi kes-
täsiä pohjaa elämäsi yhes-
sä keskustellen ja rukouillen. Ko-
koonnuksen 21.10., 4.11., 2.12.,
16.12. Ohjaa pastori Unto Nis-
kanen.

Vuorelan lähetyspiiri to 22.10.
klo 10–13. Tervetuloa kuule-
maan ajankohtaisia asioita seur-
akuntamme kautta tuntuvas-
ta lähetystyöntekijöistä ja -ko-
hteista.

Rippikoulusunnuntai su 27.10.
Vuoden 2014 rippikoulaisten
ja heidän perheidensä kirkko-
pyhä klo 13.

MUUTA

Haravointitalkoot ke 9.10. klo
9–15 Viinmäen hautausmaalla.
Talkoolaisia tarjotaan keittoja
ja kahvia hautausmaan huolto-
rakennuksessa klo 11.

Haravointitalkoot to 10.10.
klo 9–13 Rauhankoulu hau-
tausmaalla. Talkoolaisille tarjota-
n kahvia ja suolaista yöttä-
vää hautausmaan huolto-
rakennuksessa klo 10.30.

**Vesijärvi-Harjamen lähetys-
piiri** to 10.10. klo 18.30 Marj-
ta Kaipiaisen, os. Kalastajan-
tie 3 A.

Perhekerho su 13.10. klo 11–12
Nuottipolku 8:ssa Eeva ja
Antti Savolaisella.

Ystävä Tupa ma 14.10. klo
9–11 Leppäkaarten kerho-
huoneessa (Honkanrantatie 8).
Rissalantien kerho to 14.10. klo
13 Rissalantien 12:n kerho-
huoneessa.

Kotiseurat pe 18.10. klo 19
Markkasilla os. Tervarinteentie
1 B (ent. Siilinjärven pappila).
Järj. Rauhanyhdistys.

Kuulokerho ma 21.10. klo 13
Akuliinassa (Kasurilantie 13).
Kotipolun kerho ti 22.10. klo 13
Kotipolku 6:n kerho-
huoneessa.

**Arkkisalakoulaisten pyhä-
koulu** ti 22.10. klo 18–19.30 Lep-
pääkaarten kerhotilassa (Hon-
kanrantatie 8).

KASTETUT

Anna-Ilona Jääskeläinen, Ma-
rian Alexandra Isabella Akha-
van, Iina Peppi Annika Pasa-
nen, Olivia Petriina Manninen.

KUOLLEET

Tommi Sinikka Jääskeläinen 80 v,
Yrjö Pekka Kuikka 74 v, Pentti
Kalevi Räisänen 82 v, Esa Pikka-
rainen 74 v.

**DIAKONIA-
KESKUS**

DIAKONIAKESKUS Suokatu 31

Avoinna ma, ke ja pe klo 9.40–
12.

**Lahjoitustavaroiden vastaan-
otto** aukioloaikoina tai muu-
hun aikaan sopimuksen mu-
kaan (040-4848468).

Messu su 13.10. klo 10.10. isossa sa-
lissa. Nimikkolähetä Leena Mä-
känen, Satu Väättänen, Mar-

man ajanvaraus, sekä kah-
vi Nuotta ja kierrätyspiste
avoinna.

Kahviossa on luettavissa päi-
vän lehdet SS ja HS, sekä kristil-
lisiä viikko-/kuukauslehtiä.

**Kehitysvammaisten kahvi-
kerho** ke 25.9. klo 13.30–15. Diako-
niakeskuksen kahvio

Hyväntuulenpiirin saunaretki
Poukamaa to 26.9. klo 12

Kuorojen lähetyspiiri to 26.9.
klo 17–19 Suokatu 22; kerho-
huone Samuli.

Hyväntuulen-piiri ti 1.10.
klo 12.00 Diakonikeskuksella.

Pullakirkko ke 4.10. klo 12
NNKY:llä ja kirkkokahvit kah-
vi Nuottassa.

Katulähetyspiiri ti 8.10. klo 17,
Diakonikeskuksen kahvio.

**Kehitysvammaisten kahvi-
kerho** ke 9.10. klo 13.30–15, Diako-
niakeskuksen kahvio.

**PERHEASIAIN NEUVOTTELU-
KESKUS**

Suokatu 22

Luottamuksellista keskustelu-
apua parisuhteen kysymyksissä.
Yhteydenotot ma–pe klo 9–11
040 4848 480
tai sähköpostitse perheneu-
vonta.kuopio@evli.fi

JÄRJESTÖT

KULTTUURIKULMA

Menovinkit

9.–23.10.

Galleria Carree

Jouni Airaksinen 2.–20.10.

Galleria G 12 / Kuopio

Timo Tolonen – maalauksia

19.10.–7.11.

Kino kuvakukko

10.10. Hopeatähti-elokuva-

kerho: Nummisuutarit

(Valentin Vaala)

11.10. alkaen: The Grandmaster

(Wong Kar Wai)

11.10. alkaen: Knucklebonehead

(Oskari Pastila)

12.10. alkaen: American

Vagabond (Susanna Helke)

18.10. alkaen: Poski poskea vasten

(Blumenschein Viviane)

22.10. Hopeatähti-elokuva-

kerho: Rakkaus

(Michael Haneke)

Lähetä vinkkejä kulttuurikulma@gmail.com

Koonnut PIIA JULKUNEN

Faktaa vai fiktiota?

Humanismin illan luentosarjassa kirjailija Kaari Utrio kertoo historiallisen romaanin kirjoittamisprosessista. Utrio luennoi 8.10. lisälmessa, 9.10. Varkaudessa ja 10.10. Kuopiossa. Faktaa vai fiktiota? Historiallinen romaani.

www.snellmankesayliopisto.fi

Elämää Kuopiossa

Elämää Kuopiossa on toiminnallinen opastuskierros Kuopi-

Taidebasaari taidemuseossa

Lasten ja nuorten kansainvälinen taidebasaari värittää taidemuseon syksyä. Näyttelyssä on esillä taidekasvatusta Liisa Kauppien ohjauksessa Vienan Karjassa, Nabibiassa, Beninissä ja Suomessa työskennelleiden taideryhmiä teoksia. Mukana mukara Kuopion taidemuseossa 10.10. alkaen.

viinssikaupungin sielu. Itse kirjakin on hieno yhdistelmä tulkinallista tietoa ja tarinoita hystettynä vai-

kuttavilla valokuvilla.

Neuvostoyhteiskuntaa vuosikymmenet leimannut kuilu kysynnän ja tarjonnan välissä, silloin kun kyseessä on kulutustavara, iso tai pieni, oli tyypillistä myös Viipurissa. Musta pörssi ja trokaus, josta kaupunki sai myöhemmin tietyn maineen, oli saanut alkunsa jo 1940-luvulla. Entäpä suomalaisille tärkeät paikat, kuten Viipurin kuuluisin rakennus Alvar Aallon suunnittelema kirjasto, joka on ollut enemmän ja vähemmän rappiotilassa, ajateltiin muuttua 50-luvulla yhteisäunaksi!

Ja vaikka Viipurissa ei olekaan enää Espilää, missä juoda suklaata, kuten kuopiolainen isoukkinen teki vappuna 1919, tämä kirja auttaa ymmärtämään millainen on Viipuri, siitä huolimatta että sitä yritettiin venäläiseksi muokatakin. Mutta historiallista keskustaa on myös kunnioitettu ja tälle identiteetille nykyviipurilainenkin osaa kuuleman antaa arvoa. Ja kirja toivottavasti houkuttelee myös sotaa kokemattomia suomalaisukupolia tutustumaan tuohon ihmeelliseen kaupunkiin, jonka 1900-luvun alun loistosta vielä jotakin voi aistia.

Yury Shikalov ja Tapio Hämynen: Viipurin kadotetut vuodet 1940-1990. Tammi. 2013. 241 s.

Kirjan luettuaan ymmärtää myös mistä on rakentunut aina vain enemmän yksinäisyydestä haaveileva Jörn Donner, sivistynyt kulttuurin ja politiikan moniottelijaa, maassamaa ainutlaatuinen ilmiö. Kokeneempi kollega Pekka Tarkka sanoo arviossaan Mammuttia leikekirjaksi. Totta. J on kuin kinkkuleike, joskus alla maisutuu ruisleipä, toisinaan paremmalta patongin päällä. Ole hyvä, valitse itse, sanoo Jörkka.

Yury Shikalov ja Tapio Hämynen: Viipurin kadotetut vuodet 1940-1990. Tammi. 2013. 241 s.

Karjalaisten ja venäläisten kaupunki

"Sellainen oli Viipuri" tunnettu me, mutta minkälainen siitä tuli sitten kun suomalaiset joutuivat lähtemään paratiisistaan? Itä-Suomen yliopiston tutkijoiden Yury Shikalovin ja Tapio Hämyksen kirja Viipurin kadotetut vuodet 1940-1990 on matka sodanaikaiseen ja sen jälkeiseen Viipuriin, joka on nykyään eurooppalainen kaupunki, mutta jolla on venäläisen pro-

SEURAKUNNAT 9.–22.10.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11

017 262 2082

www.p-savonkl.sekl.fi

Facebook: Pohjois-Savon Kansanlähetys

Kuopio: Pienryhmät Lähetyskodilla: Ma klo 7 aamurukoushetki, klo 9.30, äiti-lapsipiiri. Ke klo 12 päivähartaus ja kahvihetki, klo 18 nuorten aikuisten 3Kohtaamista. To klo 16 raamattu- ja lähetyspiiri joka toinen viikko (pariton). To klo 18.30 nuorten Nuotta-ilta. La klo 18 Opkon opiskelijailta.

Seurat su 20.10 klo 16, lähetyskodilla, Mari Laukkanen "Uskon perustus". Siilinjärvi: Su 13.10 klo 10. Lähetyspyhä, messu kirkossa ja sen jälkeen lähetystilaisuus srk-talolla, saarna Leena Mäkääinen. Tuusniemi: To 17.10 klo 13. Kotiseurat Vieno ja Ris-

to Happosella, Honkamäentie 227.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopion-rauhanyhdistys.net

Lauluseurat ke 9.10. klo 19, Rauhanyhdistys.

Aikuistuvien nuorten ilta pe 11.10. 18.30, Rauhanyhdistys.

Seurat la 12.10. klo 13.30, Leväsen palvelukeskus.

Seurat la 12.10. klo 19, Rauhanyhdistys.

Riistaveden kirkkopyhä su 13.10. klo 10, Riistaveden kirkko ja srk-sali. Klo 11.30 messu kirkossa, klo 11.30 kahvit ja ruoka srk-salissa, klo 12 seurat srk-salissa.

Seurat su 13.10. klo 14, Rauhanyhdistys.

Seurat su 13.10. klo 15, Siilinjärven seurakuntatalon päätyksäli.

Seurat su 13.10. klo 15.30, Rauhanyhdistys.

Seurat su 20.10. klo 15.30, Rauhanyhdistys.

Seurat ti 22.10. klo 13.30, Mäntylän palvelukeskus, Untamonkatu 5.

Naistenilta ti 22.10. klo 18, Rauhanyhdistys. Aiheena voimavarat.

Lauluseurat ke 23.10. klo 19, Rauhanyhdistys.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMI-YHDISTYS

Raamattu- ja lähetyspiiri ke 9.10. klo 18.30 keskus-seurakuntatalolla Aoronissa. Aiheena raamatun aarteet. SLEY:n Itä-Suomen piir-

in työntekijä on Johannes Häkämies 050 321 2938, Johannes.hakamies@sley.fi

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Pienryhmät kokoontuvat: Raamattupiiri tiistaisin klo 18.30 Merja-Riitta Jaakkosella, Pitkäsimma 15, Kuopio, 040 557 3285

Rukouspiiri ja keskustele-va raamattupiiri ti klo 17.30 Kuopion NMKY:n toimistossa, Kauppakatu 40-42.

Iloista aikaa lapselle –tapahtuma

La 19.10. klo 10-13 Kuopion kaupungintalon juhlasalissa. Tapahtuman avaa tuomiorovasti Ilpo Rannankari. Mukana muun muassa Alavan seurakunnan lapsikuoro, Kuopion sirkus, Justus Pelle ja Hippo. Vapaa pääsy. Tapahtuman järjestää Työväen Sivistysliiton Kuopion opintojärjestö ry.

Kuopion Kallaveden seurakunnassa on haettavaa laajaa yliopistotutkintoa edellyttävä KANTTORIN VIRKA

Viran palkkaus määräytyy vaativuusryhmä 602 mukaisesti.

Kallaveden seurakuntaneuvostolle osoitettujen hakemusten tulee olla perillä viimeistään 24.10.2013 klo 15.00 osoitteessa: Kallaveden seurakunta, Rauhalahdentie 21, 70780 Kuopio.

Lisätietoja antaa kirkkoherra Matti Pentikäinen puh. 040 4848 329.

Tarkempi hakulomitus kirkon rekrytointisivuilla osoitteessa: www.evli.fi/rekrytointi.

Verkkotoimittaja

Tuija Hyttinen (vs.) puh. 040 4848 514 tuija.hyttinen@evli.fi

Taitto Kotimaa Oy

Ilmoitukset: Pirjo Teva puh. 020 754 2284, 040 680 4057 pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itellä Posti Oy, Suora Lähetys Oy.

Jakelupalaute: jakelupalaute@kotimaa.fi

www.suoralahetys.fi, puh. 017 264 7800

www.kirkkojakoti.fi

www.facebook.com/kirkkojakoti

Miesten kuntopiiri maanantaisin klo 10 Kuopion Niiralan uimahallissa

Skype-raamis ma klo 19 ja Skype-novumpiiri ma klo 20. Ilm. Rauno Perälä 044 290 2450.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Kuninkaankatu 22

050 569 1302

Toimipiste avoinna keski-

viikkoisin klo 10–13.

Virsihetki klo 11–12.

Myyttävänä Herättäjä-Yhdistyksen tuotteita.

AHOLANSAARI

Aholansaaren Ystäväpäivät 18.–20.10. Ohjelmassa mm. la klo 10.15, "Minä Saaren ystävänä", la klo 13 Virsikinkarit, mukana Väärin pappilan emäntä Minna Kettunen ja su klo 19 messu.

Hiljaisuuden retretti 25.–27.10. Järjestäjänä Järvi-Kuopion srk ja Aholansaari, retrettiinohjaajina diakonissa Eeva Väättäinen ja rovasti Pentti Simojoki.

Aholansaaren Joulu 23.–26.12.

Tied. ja ilm. 050 4641 000

www.aholansaari.fi

KUOPION KRISTILLISET ELÄKELÄISET

Laulutuokio ja kerho ti 22.10 klo 12.30 keskus-seurakuntatalolla Samulissa, Suokatu 22. Kokous klo 14.

VAKKA Kuninkaankatu 22

017 2622 322, 043 824 3270

Lähetyskauppa Vakka avoinna ti–pe klo 11–15.

www.kuopionseurakunnat.fi/lahetyskauppavakka

Ystävykset Lounatuulen matkassa

Männistön urkusatutuokio on saanut valtavan suosion.

yhän Johanneksen kirkkosalissa käy tuulen suhina – tai siltä urkumusiikki ainakin kuulostaa. Kettulan ja Pohjantien koulujen oppilaat kuuntelevat jännittyneinä, mitä seuraavaksi tapahtuu. Kanttori Tintti Tinkala alkaa kertoa tarinaa Pompulasta ja hänen ystävästään Pampulasta. Nämä lähtevät yhteiselle seikkailumatkalle etsimään Pompulan kadonneita

uimahousuja. Ystävyksiä kuljettaa Lounatuuli.

Matka vie muun muassa Lohikäärmeen grillijuhliin ja taikuriherra Pii Poon luokse. Rouva Hämähäkki lupautuu kutomaan Pompulalle uudet uimahousut.

Välillä lauletaan yhdessä ja lapset saavat osallistua tarinan kuljetukseen.

Lopuksi Lounatuuli lennättää ystävykset järvelle, jossa tavataan

Jeesus ja hänen opetuslapsensa.

Tinkala innostaa lapset mukaan keinumaan aalloilla, että he pääsisivät samalle järvelle.

"On hienoa, jos elämän suurissa ja pienissä seikkailuissa voi puristaa hyvän ystävän kättä. Samalla tavalla Jeesuskin on meidän turvanamme", Tinkala muistuttaa tarinan päätteeksi.

Hassut hahmot huvittivat

Lapset eläytyivät vahvasti mukaan tarinan maailmaan. Välillä jännittää ja välillä taas kikatuttaa. Kun taikuriherra Pii-Poon kassista ei löydy-

kään kadonneita uimahousuja, vaan muun muassa peruna, lapsia naurattaa kovasti.

Kettulan koulun esikoukalainen, Milla Huovinen, viihtyi esityksessä.

"Se oli hyvä ja vähän jännittäväkin välillä."

"Voisin tulla vaikka joka päivä tällamöiseen."

Myös luokkakaveri Miko Miettinen tykkäsi tuokiosta.

"Mukava oli tulla tänne, kun kirkko on niin tuttu eskarijoilta."

"Tintinkin tunnen, kun hän on laullattanut kerhossa. Tintin kanssa

Pompulan ja Pampulan seikkailu kertoi lapsille ystävyysmerkkityksestä.

on kivaa laulaa, koska hän on aina niin iloinen."

"Henkilöiden nimet tarinassa olivat kyllä aika hassuja."

Pohjantien koulun koulunkäynti-ohjaajat Merja Kuikka ja Marja Valta kertovat lasten olleen innoissaan, kun heille kerrottiin mihin lähdetään.

"Lapsista näki, että he viihtyivät. He ovat haltioissaan aina, kun on musiikkia."

Improvisaatiota ja vuorovaikutusta

Tarina saa voimaa kanttori Heikki Monosen soittamasta urkumusiikista.

"Uruilla on tarkoitus luoda tunteita ja tasoja tarinaan", Mononen selvittää.

"Osa esityksen musiikista on täysin improvisoitua. Se lähtee vuorovaikutuksesta yleisön ja urkurin välillä."

Tintti Tinkalalle syntyi idea urkusatuokiosta ja Mononen lähti siihen innolla mukaan. Esitys on suurelta osin omaa tuotantoa, sillä musiikki-improvisaatioiden lisäksi myös itse tarina on männistöläistä käsialaa.

"Halusin luoda tarinan, jonka teemana on ystävyys. Päässään soi Lounatuulen laulu ja siitä keksin, että ystävykset seikkailevat Lounatuulen matkassa", Tinkala kertoo.

Oikea musiikki, tarina ja lasten ehdoilla etenevä tilanne. Juuri näillä eväillä seurakunnan on hyvä lähteä kohtaamaan kerholaisia ja koululaisia."

Suuren kysynnän vuoksi urkusatuokioiden järjestämistä jatketaan vielä marraskuussa.

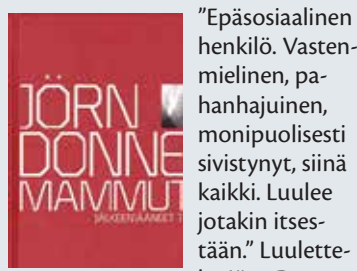
HELI HARING

VIIKON VALINNAT

TERHI LAITINEN

Jörn Donner: Mammutti. Jälkeenjääneet tekoset. Suom. Kari Koski. Otava. 2013. 1087 s.

Hän eli sen

ria tällaiseksi kuin hän itse itsensä määrittelee? Toisaalta hän sanoo, että ei ole muuttanut maailmaa, ei millään lailla. "Paras tai enin mitä olen mahdollisesti tehnyt on ollut eräänlaista valistustyötä, joskus täysin merkityksettömä."

Tätä ette ehkä kirkosta eronneista kirjailijasta usko, mutta Donnerin mielestä uskonnot voivat antaa lohtua. Ja vanhuuden syrjintään on vaikea tottua, vaikka ei ole ollut helppoa poiketa Donnerien porvarillisesta arvomaailmasta, jossa kulttuuri oli itsestään-selvyyttä, harrastuksena. Etenkin kun kirjailija arvelee olevansa viimeinen elävä sanataiteilija, joka on tuntenut henkilökohtaisesti melkein kaikki suomenruotsalaiset modernistit.

Elokuvissaan erotiikkaa esille tuonut ohjaaja muistuttaa menneiden vuosien peloista ei-tovottuihin lapsiin. Tähän liittyy J:n

suhteettomuus niihin muihin jälkeläisiin, joita ei ole tehty rauhoittavan rakkauden, Biten, kanssa, vaikka on hän kaikkia naisiaan vilpittömästi rakastanut.

Kirjan luettuaan ymmärtää myös mistä on rakentunut aina vain enemmän yksinäisyydestä haaveileva Jörn Donner, sivistynyt kulttuurin ja politiikan moniottelijaa, maassamaa ainutlaatuinen ilmiö. Kokeneempi kollega Pekka Tarkka sanoo arviossaan Mammuttia leikekirjaksi. Totta. J on kuin kinkkuleike, joskus alla maisutuu ruisleipä, toisinaan paremmalta patongin päällä. Ole hyvä, valitse itse, sanoo Jörkka.

Yury Shikalov ja Tapio Hämynen: Viipurin kadotetut vuodet 1940-1990. Tammi. 2013. 241 s.

Karjalaisten ja venäläisten kaupunki

"Sellainen oli Viipuri" tunnettu me, mutta minkälainen siitä tuli sitten kun suomalaiset joutuivat lähtemään paratiisistaan? Itä-Suomen yliopiston tutkijoiden Yury Shikalovin ja Tapio Hämyksen kirja Viipurin kadotetut vuodet 1940-1990 on matka sodanaikaiseen ja sen jälkeiseen Viipuriin, joka on nykyään eurooppalainen kaupunki, mutta jolla on venäläisen pro-

tuusniemi: To 17.10 klo 13. Kotiseurat Vieno ja Ris-

to Happosella, Honkamäentie 227.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMI-YHDISTYS

Raamattu- ja lähetyspiiri ke 9.10. klo 18.30 keskus-seurakuntatalolla Aoronissa. Aiheena raamatun aarteet. SLEY:n Itä-Suomen piir-

in työntekijä on Johannes Häkämies 050 321 2938, Johannes.hakamies@sley.fi

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Pienryhmät kokoontuvat: Raamattupiiri tiistaisin klo 18.30 Merja-Riitta Jaakkosella, Pitkäsimma 15, Kuopio, 040 557 3285

Rukouspiiri ja keskustele-va raamattupiiri ti klo 17.30 Kuopion NMKY:n toimistossa, Kauppakatu 40-42.

Iloista aikaa lapselle –tapahtuma

La 19.10. klo 10-13 Kuopion kaupungintalon juhlasalissa. Tapahtuman avaa tuomiorovasti Ilpo Rannankari. Mukana muun muassa Alavan seurakunnan lapsikuoro, Kuopion sirkus, Justus Pelle ja Hippo. Vapaa pääsy. Tapahtuman järjestää Työväen Sivistysliiton Kuopion opintojärjestö ry.

Kuopion Kallaveden seurakunnassa on haettavaa laajaa yliopistotutkintoa edellyttävä KANTTORIN VIRKA

Viran palkkaus määräytyy vaativuusryhmä 602 mukaisesti.

Kallaveden seurakuntaneuvostolle osoitettujen hakemusten tulee olla perillä viimeistään 24.10.2013 klo 15.00 osoitteessa: Kallaveden seurakunta, Rauhalahdentie 21, 70780 Kuopio.

Lisätietoja antaa kirkkoherra Matti Pentikäinen puh. 040 4848 329.

Tarkempi hakulomitus kirkon rekrytointisivuilla osoitteessa: www.evli.fi/rekrytointi.

Verkkotoimittaja

Tuija Hyttinen (vs.) puh. 040 4848 514 tuija.hyttinen@evli.fi

Taitto Kotimaa Oy

Ilmoitukset: Pirjo Teva puh. 020 754 2284, 040 680 4057 pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itellä Posti Oy, Suora Lähetys Oy.

Jakelupalaute: jakelupalaute@kotimaa.fi

www.suoralahetys.fi, puh. 017 264 7800

www.kirkkojakoti.fi

www.facebook.com/kirkkojakoti

KIRKKO & KOTI

17

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 100. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 23.10.

KOTIMAA

Kustantaja Kotimaa Oy, Hietalahdenranta 13, 00180

Potkujen jälkeen Martikkalan pirtissä

**Mikael Pentikäinen
puhuu uskosta ja
luottamuksesta, joita
kipeästi kaivataan.**

Lapsuuden kesät täyttyivät heinä-
töistä, kalastuksesta, ravustukses-
ta. Sukuloimisesta, lasten leikeis-
tä, suvun juhlista, seuroista. Niistä
jää paljon lämpimiä muistoja. Su-
kuyhteytemme on ollut tiivis, ja
Sokerimäen ukki ja mummu ha-
lusivat toistuvasti koota sukulaisia yhdessäoloon
mummulaan Iisalmen Viitaalle. Sittenmin suku-
polvet ovat vaihtuneet ja nyt oma kesäpaikkam-
me on usein oman perheen ja suvun kokoontu-
misaika.

Suhteeni Pohjois-Savoon on läheinen ja sy-
vä. Asun Lapinlahden Martikkalassa kesät ja su-
kujuuristani kolme neljäsosaa on savolaista. Su-
kulaistani asuu useissa Savon kunnissa, joita olen
kiertänyt jo pikkupoikana polkupyörällä. Suuri
osa jo lepoon päässeistä sukulaisistani lepää Sa-
von kirkkomailla.

Olen kasvanut kodissa ja suvussa, johon usko
ja uskonto on kuulunut keskeisesti ja luontevasti.
Isäni on uskontotieteilijä ja äitini kirkkohistorian
tutkija, joka on selvittänyt Savon herännäisyyden
syntyä. Hänen tutkimuksistaan tulee toivottavas-
ti piakkoin kirja.

Sisaruksistani kolme on teologia ja kaksi on
naimisissa teologin kanssa. Isoisäni oli pappi ja
isoäitini perheen kaikki neljä tyttöä oli pappi-
en kanssa naimisissa. Nämä papit vielä kuului-
vat kolmeen lestadiolaisuuden suuntaan, joten
jännitteitäkin riitti. Myös setäni oli pappi. Lisäksi
meitä on muutama, joilla on teologian opintoja.
Olin itsekin aikoinani RUK:n varusmiespappina.

Käymme keskenämme paljon keskusteluja us-
kosta ja kirkosta. Joskus – eivät aina – ne ovat jo-
pa syvähenkisiä. Nautin paljon näistä keskuste-
luista. Kun siltä tuntuu, laulamme Martikkalan
115-vuotiaan kyläkoulun pirtissä rakkaita virsiä ja
lauluja.

Suvun pappien yksi tärkeä perintö on se, ettei
sydämen usko ja eettinen ymmärrys ole teologi-
en omaisuutta vaan meidän tavallisten kulkijoi-
den. Isoisäni rakasti eniten kulkea matalimmissa
majoissa. Hän ammensi sieltä voimaa niistä koh-
taamisista. Sieltä hän löysi aidointa kristillisyyttä.

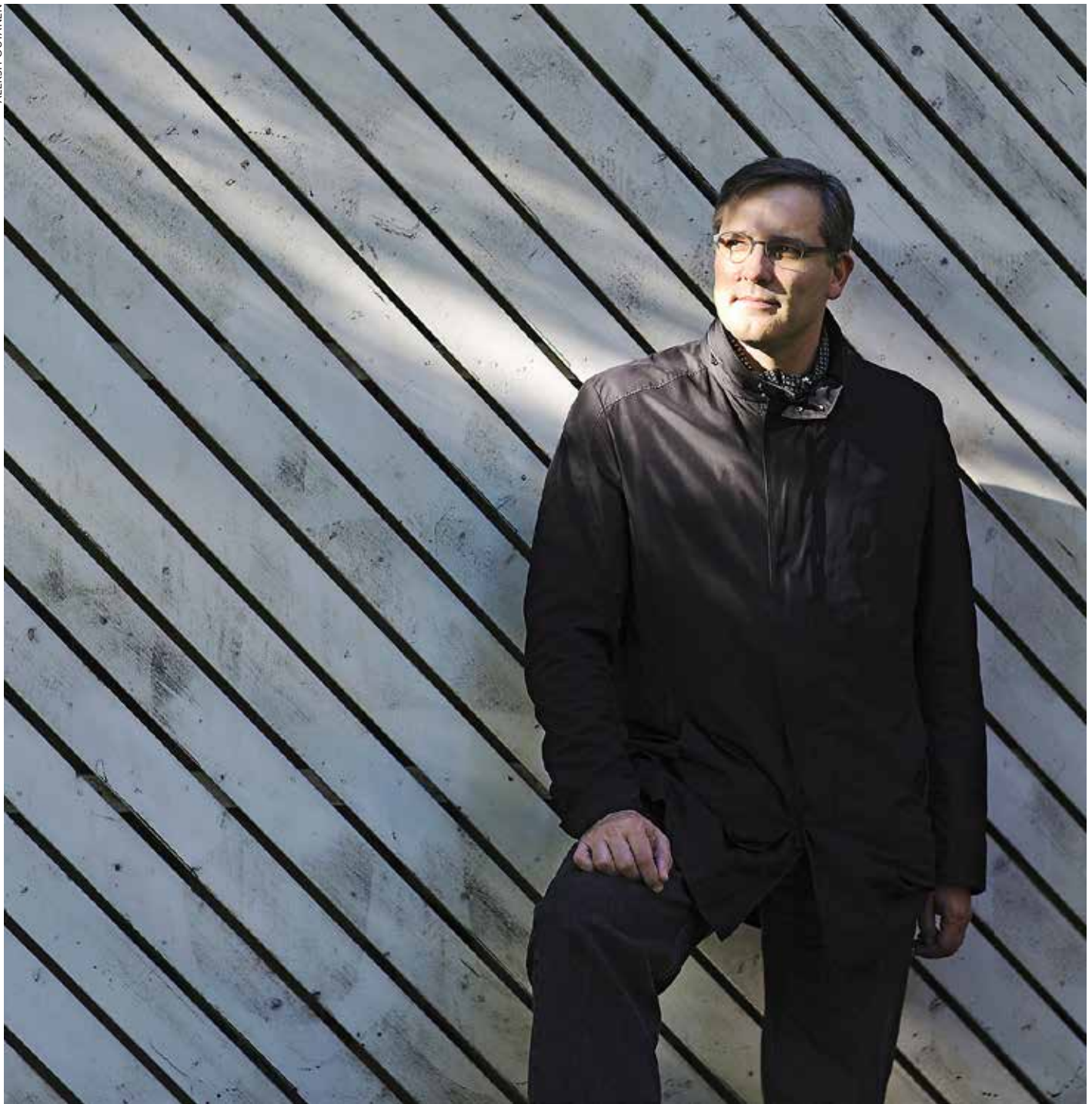
Minua kantaa tietoisuus armosta. Teem-
me jokainen virheitä, ja jotta elämää jaksaisi, vir-
heitä ja rikkeitä pitää antaa ja saada anteeksi.
Anteeksiantamus on tärkeää sekä antajalle et-
tä saajalle. Se vapauttaa molempia. ”Hän, joka ei
osaa antaa anteeksi, rikkoo sillan, jonka yli myös
hänen itsensä pitäisi päästä”, brittiläinen teologi
lordi Herbert on sanonut.

Sain keväällä potkut unelmieni työpaikas-
ta. Olin päätoimittaja Helsingin Sanomissa ja si-
tä ennen mm. Sanoma Newsin toimitusjohtaja.
Olen nyt jollakin tavalla elämässäni käännekoh-
dassa. Olen viettänyt nyt paljon aikaa kirjoitta-
malla yksinäisyydessä Martikkalassa. Olen mie-
tiskellyt, katsonut kesää ja syksyä, ja kuunnellut
sateen ropinaa, joka kimmahuttaa yhä samalla ta-
valla kuin kauan sitten vanhan koulun ikkunoista.

Helsingissä olen saanut viedä aamuisin lap-
sia hoitoon ja kouluun, mikä on ollut mukavaa
arkea.

Potkujeni jälkeen olen erityisesti pohtinut
johdatusta. Olen miettinyt, mikä on tämän tar-
koitus ja jännityksellä odotan, mihin elämä vie.

ALEKSI POUTANEN

Ongelmat ovat ihmisen kokoisia ja ratkottavissa, uskoo Helsingin Sanomien entinen päätoimittaja Mikael Pentikäinen.

Mieli on levollinen, koska tiedän tehneeni par-
haani ja edessä on jännittäviä polkuja.

Olen aloittanut viestintätoimisto Tekirin neu-
vonantajana. Autan yrityksiä ja yhteisöjä löy-
tämään oman äänensä ja yritän neuvoa heitä
viestinnän, johtamisen ja luottamuksen rakenta-
misen kolmiyhteydessä. Mitä muuta seuraa, sitä
en vielä tiedä.

Meillä on erinomainen kirkko, jonka suuri
vahvuus on sen vahva läsnäolo suomalaisen elä-
mässä ja sydämissä. Meidän on syytä olla kirkos-
tamme kiitollisia ja arvostaa sen perinnön rik-
kautta ja työtä ihmisten keskellä.

Kirkko on kuitenkin keskellä kasvavia haastei-
ta. Aika pakottaa kirkkoa nyt uudistumaan. Se
koskee niin toimintatapoja, hallintoa kuin vies-
tintääkin. Viime mainittuun median murros avaa
uusia näköaloja ja mahdollisuuksia.

Keskeistä kirkon sanomassa on luottamus us-
kon rinnalla.

Luottamus on ihmeellinen voima. Se on vah-
va tunnetila. Se on varmuuden kaltaista tunnet-
ta siitä, että asiat hoidetaan hyvin, parasta etsien,
parhaan pyrkimyksen ja taidon mukaisesti. Luot-
tamus on ihmisten välillä olevaa luottavaisuutta

”Tukea
ja hyvää jakava
myös saa niitä.

siitä, että toinen on avuksi eikä käytä hyväksi toi-
sen haavoittuvuutta ja herkkyyttä. Luottamus li-
sää uskallusta ja saa asiat rullaamaan. Se lisään-
tyy jakamalla.

Luottamus on hyvän yhteistyön edellytys. Se
tuo yhdessä tekemiseen syvyyttä ja voimaa. Kun
ihmiset jakavat luottamuksen, heillä on valmius
jakaa tuntemuksiaan ja toimia yhdessä. Hyvät yh-
teiset kokemukset syventävät ja vahvistavat luot-
tamusta ja tekevät tietä entistä paremmalle yh-
teistyölle. Tukea ja hyvää jakava myös saa sitä.

”Hyvälle ihmisille maailma on hyvä”, Gand-
hi opetti.

Luottamukseen perustuva työelämä on paljon
helpompaa ja kannustavampaa kuin valvontaan
ja kontrolliin perustuva. Luottamusta luovat re-
hellisyys, hyvä tahto, osaaminen, tulokset, reiluus
ja sitoutuminen.

Luottamus ei synny komentamalla vaan anta-
malla sille luottamalla itse tilaa ja energiaa. Siinä
se lämmittää ja voimaannuttaa rakkauden lailla
juuri sitä ihmistä, joka luottamusta kokee.